

ALEXANDRU PALEOLOGU:

**„Fastele regale
sunt fleac
pe lângă
fastele
republicane”**

**Fereastră
deschisă
spre SIDA**

**Alex
Ștefănescu
și Mașina
de scris**

**Jocurile
Olimpice
de la
Atlanta**

Reviriment la C.E.C.

Interviu cu
domnul Constantin Teculescu,
președintele C.E.C.

- **Stimate domnule președinte Constantin Teculescu, a existat, la un moment dat, un fenomen curios: lumea nu mai depunea bani la C.E.C. La ghișeele odinioară asaltate de sute și mii de depunători s-a instalat liniștea. De ce?**

- Este adevărat. În primele cinci luni ale anului, până în luna mai inclusiv, soldul general al depunerilor populației a avut o tendință de scădere, înregistrând o scădere de peste două sute de miliarde. Aceasta s-a datorat atât politicii neadecvate duse de C.E.C., dar și apariției pe piața românească a fondurilor mutuale și a unor bănci care împreună au dus la o politică agresivă și nerealistă (lucru confirmat în ultimul timp) privind câștigurile, respectiv dobânzile, cu mult peste posibilitățile lor economice.

- **Iată, nu de multă vreme, situația s-a schimbat. Instituția pe care o conduceți cunoaște în prezent un reviriment spectaculos. Ce l-a provocat?**

- Revirimentul înregistrat în ultima perioadă de C.E.C. se datorează majorării dobânzilor, începând cu 1 aprilie, apariției de noi instrumente de economisire, noua serie de obligațiuni cu cupiuri între 10.000 și 100.000 lei, certificate de depunere cu plata dobânzii la trei luni, extinderea rețelei C.E.C. și a serviciilor asigurate de instituția noastră populației și bineînțeles garanției oferite de stat depunerilor populației la C.E.C.

- **Multă lume face, în continuare, confuzie între o bancă și C.E.C. V-am ruga să aveți amabilitatea să explicați, în câteva cuvinte, cu ce se ocupă de fapt fiecare?**

- După cum se cunoaște, conform Legii nr.66/1996, privind reorganizarea C.E.C. prin extinderea obiectului de

activitate cu acordarea de credite populației pentru cumpărarea, construcția, modernizarea de locuințe etc., pentru cumpărarea de bunuri de folosință îndelungată, precum și acordarea de credite agenților mici și mijlocii, C.E.C. s-a transformat într-o bancă de economii. Spre deosebire de băncile comerciale, C.E.C. acoperă un segment de pe piață neacoperit de băncile comerciale, respectiv atragerea fondurilor de la populație și plasarea unei părți a acestora direct populației, statului sau agenților mici și mijlocii și toate acestea în condițiile în care statul este acționar unic și garantează dobânzile și câștigurile populației.

- **În ce măsură vi se datorează dv. revirimentul de care vorbeam și în ce măsură acesta este datorat altor factori?**

- Aprecierea trebuie făcută de către depunători și de către toți cei care vin în contact direct cu C.E.C. sau cu mass-media. Cert este că interesul față de această instituție a crescut în ultimul timp și că pentru prima dată anul acesta soldul general al depunerilor populației a înregistrat în luna iulie un plus de 4,7 miliarde lei.

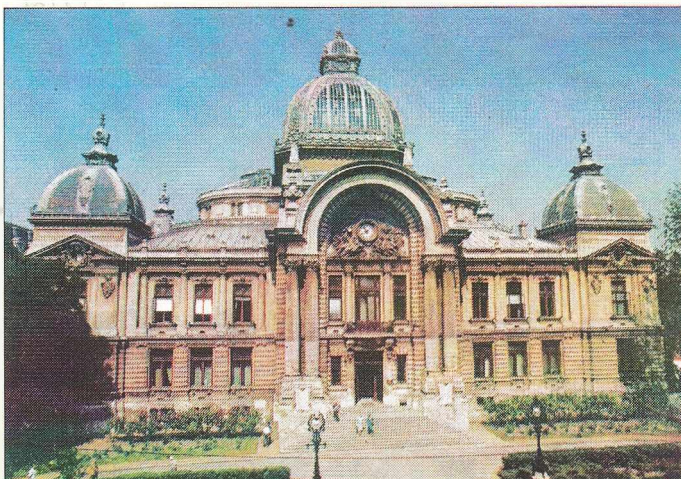
- **Ce modalități veți folosi pentru a atrage, în continuare, clienți?**

- C.E.C. intenționează, în conformitate cu noul său statut, să-și extindă rețeaua prin deschiderea de noi unități în aeroporturi, vâmi, hoteluri, mari maga-

zine, să-și extindă gama de servicii puse la dispoziția populației în condiții de siguranță și de reducere a timpului de așteptare cu ajutorul informatizării (automatele pentru eliberarea de numerar, carduri inteligente, de plată, de credit etc.), să emită noi instrumente de economisire, cum ar fi: librete C.E.C. cu dobândă și câștiguri în autoturisme, librete cu dobândă și câștiguri, certificate de economii cu plata lunară a dobânzii, extinderea gamei de servicii personale.

- **Cum vedeți, pentru viitor, destinul instituției pe care o conduceți?**

- Cred că C.E.C. (banca de economii) va avea un rol foarte important în relația cu populația, va contribui la crearea în România a unui segment important de agenți economici mici și mijlocii în sfera producției și a serviciilor și împreună cu Banca Națională și cu alte bănci comerciale va contribui la stabilizarea ratei dobânzilor pe piața românească și, în principal, la practicarea pe această piață a unei rate a dobânzii care să reflecte cu adevărat rata inflației.

SUMAR

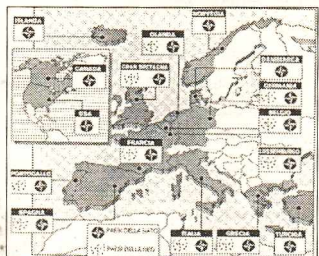
● Nici un moment de plictiseală

pag. 8 - 9

● Un NATO pentru mileniul III

pag. 10 - 11

● Un lăutar trist și scârbit

pag. 19

● Satul din jurul icoanelor

pag. 21

● Janine de la 1... la 5

pag. 24 - 25

● Muzeul Zambaccian a dispărut 20 de ani

pag. 26 - 27

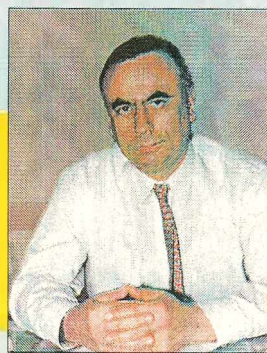

● Divertisment

pag. 29, 32

COPERTA I: Alexandru Paleologu
în viziunea lui Florin Ioniță

George
Anion

Despre aiuritoarea devălmășie

După decembrie 1989, mulți gazetari s-au repezit să devină proprietari de rubrici în spațiul cărora să ne descifreze realitatea în care ne mișcăm. Cei mai mulți au vrut să ne convingă de omnisciența lor, au încercat să demonstreze, fără să reușească însă, că putem apela oricând la ei ca la niște înalte instanțe morale și de conștiință. Dar sutele de pagini pe care le-au scris au murit o dată cu ziarele sau revistele în care au apărut, au fost uitate – dacă a fost vorba de emisiuni TV – o dată cu trecerea la un alt punct al programului.

Proba de foc o constituie apariția într-o carte. Articolele cu adevărat valoroase, deși scrise sub impresia unor evenimente, suscită același interes după mulți ani, când le citești într-un volum. Talentul autorului le smulge dintr-o anumită conjunctură și le face pasionante la lectură în orice timp istoric.

O astfel de carte a alcătuit Alex. Ștefănescu din puzderia de intervenții în presă pe care le-a avut între 1990-1995. *Gheața din calorifere și gheața din whisky* (apărută la Institutul European) e aidoma unui roman captivant, cu zeci și sute de personaje prezentate în ipostaze comice sau amare, în secvențe incredibile sau de o deplină banalitate. Dacă, printr-o întâmplare, ar dispărea toate colecțiile de ziare și reviste din perioada respectivă, ea s-ar putea reconstitui din culegerea de editoriale a acestui eminent critic literar. El nu s-a conformat îndemnului guvernanților adresat scriitorilor, artiștilor, de a se ocupa numai de artă, de scris ci a devenit un cronicar al timpului său cu un deosebit simț de observație și cu o mare putere de pătrundere a fenomenului social de la noi.

Paginile sale, de o concretețe a detaliilor pe care numai prozatorii înzestrați o posedă, istorisesc tulburător despre dureroasa noastră tranziție în care coexistă, într-o devălmășie aiuritoare, ticăloșie și sublim, hoție și puritate, minciună și sete de adevăr, dorință înverșunată de putere și refuzul oricărui orgoliu, gangsterism de talie internațională nepedepsit și pungășii mărunte drastic sancționate.

Gheața din calorifere și gheața din whisky este confesiunea unui om profund răvășit de nenorocosul nostru destin actual.

Șansele păcii în Orientul Mijlociu nu au fost epuizate

□ ne asigură ambasadorul Egiptului, dr. Khaled Mahmoud El Komy

– Die ambasador, aniversarea Zilei naționale a Egiptului găsește țara dumneavoastră într-un proces de consolidare politică și economică. Vă rog să caracterizați în câteva cuvinte preocupările actuale ale Egiptului.

– Așa cum știți, în iulie 1952 „ofiterii liberi” au condus Revoluția Egipteană. Nu a fost doar o revoluție politică, după cum nu a fost o „lovitură de stat”, așa cum au numit-o unii. A fost o acțiune consolidată și care s-a bucurat de sprijinul majorității poporului egiptean. Această acțiune a schimbat în mod radical condițiile existente din țară, din punct de vedere politic, economic și – ceea ce este cel mai important – din punct de vedere social. Pe scurt, aș putea spune că Revoluția a schimbat radical situația politico-social-economică din Egipt în deceniul al cincilea și a pregătit drumul spre o națiune deplin independentă, suverană și liberă: liberă de dependența străină, liberă de presiuni sociale care au fost exercitate de anumite grupuri sociale mici care dețineau majoritatea averii naționale, în timp ce majoritatea populației era frustrată de bogățiile proprii țări.

După această scurtă introducere, aș putea să spun că Revoluția din 1952 din Egipt a pregătit drumul pentru a avea o economie solidă, pusă în slujba poporului egiptean. Dacă vorbim astăzi despre reformă economică, privatizare, despre rolul prioritar al sectorului particular etc., toate acestea nu ar fi fost posibile fără bază națională creată de procesul social și economic care a apărut după Revoluție. Aceasta înseamnă că Revoluția a creat deja un climat real pentru structuri naționale socio-economice reale, asigurând proprietatea pentru poporul egiptean potrivit potențialului său economic, întrucât înainte de Revoluție cea mai mare parte a resurselor Egiptului se afla fie în mâinile străinilor, fie în cele ale unui grup restrâns din societate. Ca să vă dau un exemplu, aș putea menționa Canalul Suez.

Astăzi guvernul egiptean este deosebit de preocupat să găsească o soluție rezonabilă problemei șomajului, în special în rândul tinerilor. Drept urmare, guvernul încurajează prin toate mijloacele noile investiții, atât interne cât și externe, acordând o serie de facilități cum ar fi încredințarea fără obligații a unor loturi de pământ (în special în zona de deșert), sau a infrastructurii și excluderea de la taxe pentru anumite perioade de timp, până la 10 ani, pentru noile proiecte, începând cu data intrării în producție etc.

– Instalarea noului guvern israelian a produs schimbări semnificative în procesul de pace din Orientul Mijlociu. În același timp, este de menționat o creștere a solidarității dintre țările arabe (o dovadă fiind ultima reuniune la nivel

înalt de la Cairo). V-am ruga să ne spuneți punctul dv. de vedere cu privire la șansele păcii în regiune.

– Mai întâi nu trebuie să facem legătură între două lucruri diferite cum au fost reuniunea arabă la nivel înalt de la Cairo și ultimele schimbări în situația politică din Israel. Summit-ul arab care a avut loc recent la Cairo fusese planificat să aibă loc cu mult timp înainte de succesul partidului Likud, în alegerile din Israel. Președintele Egiptului, Hosni Mubarak, a dat asigurări de mai multe ori presei internaționale, încă înainte de 1990, că arabii vor căuta să găsească drumul reunificării. Dar după invazia irakiană în Kuweit, relațiile interarabe au devenit tot mai complicate. În ultimii câțiva ani conducerea egipteană a încercat să contribuie la strângerea rândurilor între statele arabe și în cele din urmă eforturile sale au fost încununete de succes la Cairo.

A fost deci o simplă coincidență că reuniunea arabă la nivel înalt și alegerile din Israel au avut loc aproximativ în aceeași perioadă. Dar pentru a adânci și mai mult răspunsul la întrebarea dumneavoastră aș vrea să mai menționez câteva lucruri:

a) pentru Egipt și pentru restul lumii arabe pacea în Orientul Mijlociu este o strategie de rezolvat. Nu există altă cale pentru procesul de pace în Orientul Mijlociu, pur și simplu din cauză că alternativa păcii înseamnă pierderi serioase, nu numai pentru Egipt și țările arabe, ci de asemenea pentru Israel, pentru întreaga regiune a Orientului Mijlociu, ca și pentru Europa și restul lumii. Vreau să repet încă o dată că această poziție a fost exprimată în mai multe ocazii de președintele egiptean Mubarak în presa internațională, ca și de ministrul afacerilor externe al Egiptului, Amre Moussa, și de alte oficialități egiptene și arabe.

b) O pace permanentă, atotcuprinzătoare și justă reprezintă viitorul real al regiunii noastre, după ce am cunoscut suferințele, necazurile și vărsările de sânge ale războaielor.

c) Noi nu ne temem de viitor. Suntem extrem de optimiști că, în pofida dificultăților, în cele din urmă pacea va triumfa în regiune. Noi, în Egipt, credem că le putem oferi șansa noilor conducători din Israel să cugete din nou la declarațiile pe care le-au făcut în timpul campaniei electorale. Politica realistă, documentele de la Madrid ca și alte documente internaționale trebuie respectate de către toți. Principiul pământului pașnic poate fi îndeplinit în vederea asigurării păcii și securității pentru toți. Se înțelege că Israelul este inclus în această formulă ca și palestinienii, sirienii și libanezii.

d) Egiptul este convins că punctul central al conflictului israelo-arab îl constituie cauza păs-

tiniană. Fără rezolvarea pașnică, justă și globală a acestei probleme, dosarul conflictului arabo-israelian va continua să rămână deschis.

e) În sfârșit, eu însumi cred că regiunea Orientului Mijlociu nu va irosi șansele păcii.

Sperăm ca liderii israelieni să-și dea seama, după o anumită perioadă de timp, că pentru a asigura coexistența pașnică a tuturor statelor din regiunea Orientului Mijlociu este necesară înțelegerea profundă a realităților complexe, ca și a condițiilor istorice a situației politice din întreaga regiune. Fără pace în Orientul Mijlociu aș putea să spun că avem în continuare în mâini cutia Pandorei care – odată deschisă – nu ne-ar plăcea să găsim în ea lucruri groaznice și neplăcute. Instabilitatea și injustiția sunt adevărații părinți ai terorismului. Terorismul este un dușman adevărat al iubitorilor de pace și pot să susțin că Egiptul se află pe primul loc în rândul iubitorilor de pace din regiune, dacă ne referim la istoria pe care o avem în spate când amele permanente ale egiptenilor au fost tocul, caietul de notițe, compasul, adică științele în general. De-a lungul istoriei noastre, ca națiune pașnică, nu am luat armele decât pentru a ne apăra pământurile.

Pentru a conchide, aș spune că trenul păcii a pornit deja din gara Madrid, după Cairo, și el își continuă drumul. Documentele, acordurile și tratatele care fac parte din procesul de pace trebuie să fie respectate de toate părțile angajate în procesul de pace.

Ar putea oare un asemenea tren să-și continue drumul fără cale ferată?

– Anul trecut, într-un interviu acordat revistei noastre, v-ați exprimat speranța că relațiile de cooperare dintre România și Egipt se vor dezvolta. Au fost aceste speranțe îndreptățite? Și ce perspective de viitor vedeți pentru aceste relații?

– Da, pot să vă răspund foarte concis, menționând câteva cifre.

Dacă vă amintiți, cifra înregistrată în 1994 în ce privește schimburile comerciale era de 19,5 milioane de dolari. Pentru 1995 cifra volumului comercial dintre cele două țări a înregistrat un nivel de 587,2 milioane dolari. Citind aceste cifre, veți ajunge singuri la anumite concluzii. Încă o dată vă spun că noi sperăm să atingem un nivel de un miliard dolari în anul 1996 în volumul comerțului nostru, dacă vor exista aceleași condiții ca până acum. Aș vrea să vă rog să nu uitați că diplomația modernă este una economică.

Fastele regale sunt fleac pe lângă fastele republicane

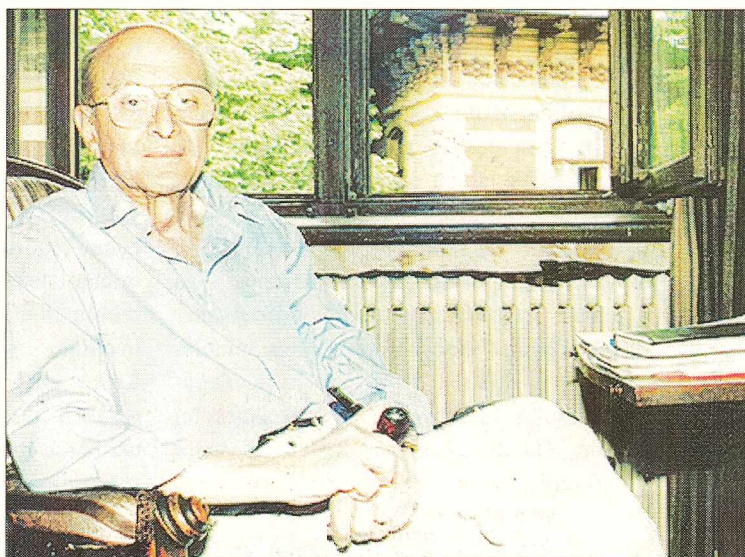

Interviu

- Domnule Alexandru Paleologu, de curând am fost la Târgul de Carte organizat în București. A fost un minunat prilej de a vedea o producție editorială din toată țara, destul de consistentă, întâlnindu-se și multe titluri pe care odinioară am râvnit a le avea sub ochi. M-am întrebat atunci dacă nu cumva cartea joacă, în destinul nostru, un alt rol decât până în 1990. Întreaga țară a devenit un soi de expoziție unde sunt bunuri minunate, jinduiești să le ai, dar nu poți să le atingi - doar le contempli. La fel era și la târgul acesta de carte. Setea de a te informa, de a cumpăra era imposibil de astâmpărat. Dar vreau să aud opinia dumneavoastră.

- Cărțile acestea care ar trebui să aibă un efect formativ foarte important acum, tocmai când există o sete, nu numai la tineri, de a avea o informație mai exactă, de la o sursă directă, mai variată, au devenit practic inaccesibile. Omul nu poate să-și

cumpere decât maximum o carte și aceea cu efort. Și când trebuie să cumpere numai una ezitarea este chinuitoare și, până la urmă, orice alegere este păgubitoare pentru celelalte. Și e deja un lucru teribil și

întristător pentru că nu poți să-ți procuri lucrul de care ai nevoie, dacă nu poți să-ți procuri bunurile cele mai elementare. Pentru majoritatea covârșitoare a populației aceste bunuri de altă natură pot să slujească de antidot la lipsurile celelalte. N-avem încotro, e un dat al tranziției pe plan

economic, pe plan financiar. După opinia mea este o acțiune a puterii de pauperizare progresivă și deliberată a populației.

- S-au păstrat aceleași concepții de dinainte.

- Actualmente se spune că vrem integrare euro-atlantică și se face absolut, vorba aceea, totul pentru ca să fie imposibilă, nesatisfăcând condițiile elementare pe plan economic, pe planul punerii la punct a unor standarde minime: sănătatea, învățământul, armata și celelalte. În același timp sume fabuloase, uriașe, incredibile intră în buzunarele a nenumărați miliardari, peste noapte născuți, - fel de fel de escroci, nu numai dubioși, dar clar dovediți, cum sunt acești arabi, acești oameni din lumea a III-a -, pentru a-i favoriza pe noii întreprinzători proveniți din nomenclatură. Aceștia sunt ferțiți de concurența cu firmele serioase și solide occidentale. Este un lucru deliberat și puterea actuală împinge

țara nu numai într-o prăpastie, dar chiar la pieire. Noi riscăm să dispărem ca stat și ca națiune dacă sistemul Iliescu continuă și, zic eu, dacă republica se menține ca formă de guvernământ. Republica pentru români este exact calea de lunecare către toate dezastrele.

- Un moment. Argumentați. De ce credeți că republica e păgubitoare în continuare și costisitoare?

- Mai întâi că în orice țară, republica s-a dovedit un regim nefast. Nu numai la noi. Uitați-vă la Franța. În Franța, după revoluție, tranziția de la teroare la restaurație a fost pe o durată cam cum e de presupus că va fi și la noi. Atuncia foștii delatori, foștii teroriști, foștii achizitori de bunuri naționale, subliniez achizitori de bunuri naționale, deci naționalizate, au devenit în timpul războaielor pre-napoleoniene și napoleoniene furnizori ai armatei republicii, cu contracte avantajoase, au făcut speculații cu asiguratele și s-au îmbogățit peste noapte. Acești oameni au devenit, sub Napoleon, bancheri și baroni ai imperiului și după aceea s-au încuscrit cu victimele revoluției și au dat noua societate franceză. Marea burghezie, care după atâtea generații, evident, a devenit o lume foarte rafinată, este hibridă din capul locului și menține o stare de mediocritate care este clară, Franța și-a pierdut prestigiul în lume. Dispariția francofoniei este o catastrofă pentru civilizație din cauza republicii, pentru că republica este un regim care, contrar a ceea ce cred profanii, nu selectează pe cei mai valoroși și mai capabili, ci pe cei mai veleitari. Fiindcă oamenii care au valoare proprie nu renunță la ea ca să devină președinți. Președinte pe un termen limitat - 7 ani. E prea scurt pentru un mandat, prea mult pentru două. Dar, uite și în America. Afară de primii trei președinți - Washington, Adams și Jefferson și, ulterior, poate Lincoln, personajul este totuși impunător - până la Reagan toți președinții au fost mediocri sau catastrofici. Republica este costisitoare, repet mereu, periodic, prin electoralismul dezgustător și scoborător de nivel politic, prin supralicitarea propagandistică și nu scoate la iveală neapărat pe cei mai buni. De pildă, experiența Mitterrand.

Era seducător ca persoană, era un om distins, fascinant, inteligent, cultivat, dar o calamitate pentru Franța și pen-

- La noi este și mai rea. Noi suntem la cheremul unui președinte care riscă să ducă țara spre Răsărit.

„La noi există o impunitate a corupției”

Numai monarhia stabilește exact poziția României în Europa, la paritate cu marile state europene.

- Cineva ar putea spune că și într-un regim monarhic poate să înflorească și

tru Europa. Am fost acolo exact în perioada în care era tot mai vizibil felul cum proteja și cum tutela toate fenomenele de corupție - corupție teribilă, toate matrapazlăcurile și cum îi împiedica pe judecătorii de instrucție și pe inspectorii de poliție; când ajungeau să descopere niște piste, li se interzicea dosarul, li se ridica mandatul, sau erau excluși. Așa era pe timpul lui Mitterrand. Mitterrand care a fost culmea bunului plac și culmea favoritismului și nepotismului în Occident. Cu excepția lui de Gaulle, care a fost o mare figură...

- Asta e!

- ... toți președinții Franței au fost unul după altul niște mediocri. Revoluția franceză a fost o conspirație criminală - toată, afară de primii nobili care au considerat că e frumos și generos să accezi la ideile timpului. Erau și ei niște intelectuali - cu snobismul ideilor timpului. Deci, republica în sine este rea.

- Și la noi?

corupție și jaf bine organizat.

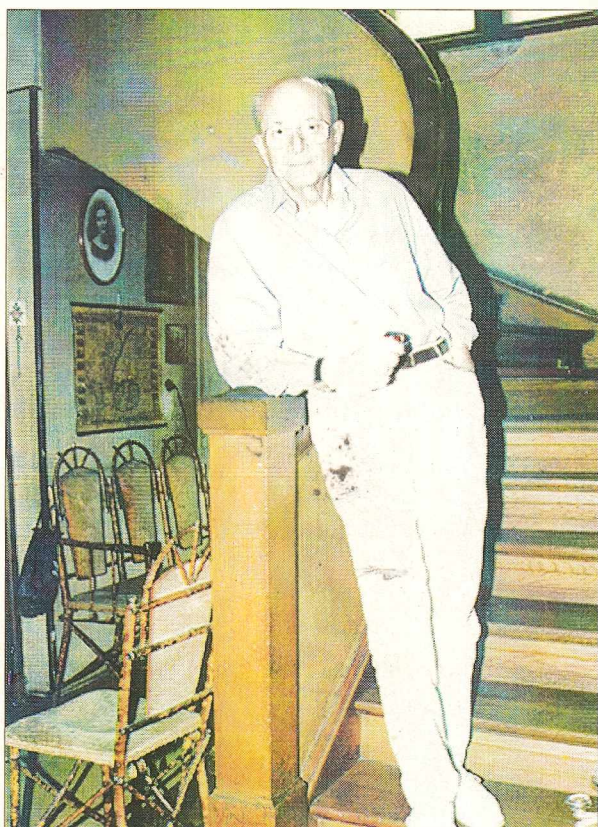
- Poate. Indiscutabil. Nici un regim nu este bun. Însă unele regimuri au anumite garanții. Corupția poate să înflorească și în monarhie, dar nu vei găsi monarh corupt, nici protector al corupției. La noi, impunitatea corupției și impunitatea tuturor crimelor vechi și noi, impunitatea implacabilă a tuturor criminalilor și pungașilor asigurată de instituția prezidențială se explică foarte clar și logic. Un singur caz rezolvat corect de justiție constituie un precedent catastrofal pentru întreg sistemul.

- Într-adevăr.

- O singură zi când s-a spus adevărul e un pericol pentru că tot sistemul este bazat pe un vârtej de minciuni ametoitor. Uitați-vă, presa divulgă foarte multe lucruri, uneori cu probe. Evident, presa exagerează și ea sau presa nu se informează destul de scrupulos până la capăt, ca să aibă dosare sigure, totuși presa divulgă o grămadă de matrapazlăcuri sinistre, în

care sunt implicate cele mai importante personaje ale puterii și nu se întâmplă absolut nimic. Absolut nimic! Nimeni nu ia act de asta. Adică acest lucru este un fenomen

regele era obligat să le asculte și să țină cont de ele - tocmai el, monarhul absolut! De altminteri, totdeauna regii au fost, s-au succedat, așa cum se spune, prin mila lui

Dumnezeu și prin voința națională, înțelegând prin asta voința celor care preluau, într-un fel sau altul, voința națiunii - pentru că ideea de națiune nu prea exista în trecutul îndepărtat. În orice caz regele nu putea să fie rege fără asentimentul baronilor sau al corpurilor constituite. Deci povestea cu monarhia absolută este un segment scurt în istorie. Și nici acela total. Iar monarhia constituțională e bazată pe o constituție elaborată de o constituantă și devenită legea fundamentală. Regele este suveranul tuturor cetățenilor și nu al unui partid, fiindcă o republică întotdeauna

monarhia. Este și mai economică. Fastele regale sunt fleac pe lângă fastele republicane și cheltuielile de întreținere ale unei armate de propagandiști personali, și ale întreținerii acestei succesiuni de campanii electorale care sunt ruinătoare. Am aflat acum, n-am putut controla și sunt dispus să cred, dar nu afirm, că voturile pentru alegerile locale în ceea ce privește consilierii județeni s-au plătit cu câte o mașină și cu sume fabuloase, fiecare alegător s-a putut îmbogăți, renunțând să voteze după conștiința lui. Cine rezistă la atâtea ispite? De altfel, ca să nu lungim prea mult cu pledoaria mea monarhistă, se știe punctul meu de vedere, l-am repetat în mai multe rânduri și am convins pe prea puțini, dar se pot convinge singuri în timp, analizând situația reală și istoria. Pentru noi, dacă nu se ajunge la a curma în mod tăios drumul pe care lunecăm, suntem pierduți în scurt termen și nu e posibil să obținem credibilitatea care ne lipsește în mod cumplit, suntem total incredibili și e normal să fim incredibili pentru că am suportat 50 de ani minciuna oficială. Dintr-o reacție de autoapărare am mințit la rândul nostru mereu. E drept, minciuna este principala artă de a face față existenței în sensul că s-a încetățenit acest reflex mental că nu

legat de actualul nostru regim. Dar și o republică normală e proastă.

- De ce?

- Pentru că declanșează, mai mult decât alt regim, profesia de demagog, patima și practica electoralistă, care sunt îngrozitoare. Climatul electoral a fost totdeauna un carnaval ridicol și dublat de o sinistă comedie de multe ori sângeroasă și de cele mai multe ori frauduloasă. Dar și consultări periodice nu fac posibilă o guvernare ca și cea pe care o oferă o monarhie constituțională, repet, constituțională.

- Dar monarhia absolută?

- În spațiul european monarhia absolută a existat numai în secolul XVII și apoi în următorul - al așa zisului „despot luminat” - tot o formă de monarhie absolută. Ei bine, nu e atât de absolută cum se spune. Pentru că Regele Soare, Ludovic al XIV-lea, era obligat să asculte obiecțiile parlamentului parizian, care nu era parlament legislativ, era o instituție judiciară. Ei (parlamentarii) puteau să-i înfățișeze monarhului în ședințe solemne obiecțiile și criticile pe care le considerau pe plan juridic. Și

„Am criticat puterea iliesciană“

oferă un președinte care este omul unui partid.

- Nu e inechitabil ca nașterea cuiva să decidă accesul lui la funcția supremă?

- Dar există altă idee mai bună decât nașterea? Nașterea înseamnă că acel om este de mic educat și moral și fizic și în toate competențele și reprezentativitățile care îi incumbă. Este realmente crescut pentru asta.

- Și totuși unii v-ar contrazice spunând că monarhia este desuetă.

- Asta este iarăși o vorbă fără acoperire. Cum desuetă? De ce e desuetă? Există în Europa mai multe state monarhice constituționale și funcționează admirabil. În Spania, după o întrerupere lungă, iată ce bine funcționează. Are toate avantajele

contează ce este, contează ce se spune.

Ei bine, trebuie să revenim la ce este și să se spună ce este. Eu am fost contestat de niște prieteni și nu numai pe argumentul că, fiind ambasador* al României, am criticat din ce în ce mai virulent puterea din țară, puterea iliesciană. Și mi-a spus un amic: „Cum o să susțineți la infinit că nu sunteți ambasadorul puterii care vă plătește și criticați pe acela care vă plătește?”

- Și nu-i așa?

- Las la o parte cu cât mă plătea, asta e o altă chestiune, fiindcă mult sau puțin tot plată se cheamă. Salariul meu de ambasador era inferior salariului minim francez. Dar nu-i asta problema și dacă-mi dă un

leu pe zi sau pe lună, mă plătește. Însă nu ești ambasador niciodată al unui guvern. Asta nu știe în ignoranța ei majoritatea intelectualilor români. Fără elementare informații și educație juridică, ei cred că un ambasador este reprezentantul unui guvern. Nu, niciodată n-a fost asta.

- Dar ce este?

- Un ambasador este un om ales de suveran și i se acordă plenipotență să acționeze cum crede el spre binele țării pe care o reprezintă. Asta de pe vremea când nu era nici telefon, nici fax, nici telex, nici Internet, nici căi ferate, nici nimic, doar calul. Atunci, evident, puneai pe cel care era cel mai de presupus că era apt să decidă bine. Nu mai puțin, ambasadorul este un plenipotențiar și el are a judeca și acționa în sensul cel mai folositor țării lui. Și când constată că puterea din țara lui acționează în

discreditarea rapidă și ruinarea imaginii țării în lume - ce este obligat să facă moralmente?

Să slujească pe cine-l plătește, indiferent cu cât, sau să facă ceea ce trebuie pentru binele țării? Iar pe de altă parte, un ambasador este reprezentantul suveranului. Suveranului. Iar eu nu eram trimis de un președinte ales. Aveam scrisorile de acreditare semnate de un președinte interimar, inexistent ca suveran.

Suveran pentru mine a fost - și așa i-am spus lui Mitterrand - a fost tineretul insurecțional din decembrie '89, împotriva căruia mai târziu s-au spus multe lucruri: că era o pегрă amestecată, că droguri, că mai nu știu ce. Se poate. Dar a fost una din paginile mari ale istoriei noastre. Avem trei mari pagini sau trei mari referințe în istoria noastră contemporană cu care ne vom prezenta la Judecata de apoi. Și ne vom prezenta mai bine decât alte nații, mai învățate decât noi și mai moțate decât noi și mai puțin compromise.

- Care sunt?

- Una a fost rezistența armată anti-comunistă din multe regiuni ale țării din '48 până în 1962.

- Dar care nu se cunoaște ca lumea.

- Da, care nu se cunoaște ca lumea și de care se spune că „da, dar erau legionari amestecați acolo, fel de fel de aventurieri“. Se poate. A fost o rezistență armată anticomunistă care a fost exterminată până la urmă, și a fost eroică. Asta este o pagină de istorie românească de care trebuie să ne prevalăm și cu care ne vom înfățișa la Judecata de apoi și la cea a istoriei.

- A doua?

- A doua a fost insurecția din decembrie '89 care ne-a spălat obrazul. Și nu numai

*„Dispariția
instinctului de con-
servare este cel mai
grațios fenomen“*

ne-a spălat obrazul. Ne-a dat nouă încredere că nu suntem așa de lași cum ne socoteam. Exaltarea și entuziasmul care ne-au dat tuturor această grațioasă insurecție dezarmată, dansantă parcă - mergeau în fața tancurilor, era ceva mozartian ca frumusețe, ceva atât de frumos și de grațios, fiindcă asumarea morții, dispariția instinctului de conservare este poate cel mai grațios și mai fermecător fenomen pe care omul poate să-l contemple.

- Și a treia pagină?

- Ultima pagină este „Piața Universității“, care este consecința insurecției din decembrie.

Toate astea mă fac să spun, și să pretind și vreau să impun eventual pe un ton violent, că am fost corectul și legitimul ambasador al suveranității din România. Că am acționat așa cum trebuia ca ambasador al României, nu al unui regim. Ca omul care trebuie să apere imaginea și faima țării lui.

Nu să fie un papagal, care repetă clișeele puterii.

Cărțile mele pot să fie uitate, nu pot să fiu sigur că va rămâne ceva din ele, nu pot să fiu sigur că persoana mea a avut o valoare deosebită, dar dacă mă laud cu ceva, dacă viața mea a avut un sens și o valoare, aceea este că am fost singurul ambasador adevărat de pe Planetă în această perioadă.

- Practic însă v-ați sinucis. Ca ambasador.

- Nu se știe nici asta, deși sunt bătrân, dar nu se știe nici asta pen-

tru că niciodată nu poți, în mod rațional, să epuizezi toate ipotezele posibile. Și este totdeauna o alta, imprevizibilă, care poate tocmai aceea se împlinește.

- În orice caz titlul de ambasador nu vi-l poate lua nimeni.

- Nu. Titlul de scriitor poate să mi-l răpească vremea. Sub alte raporturi, am ajuns la o vârstă la care nu mai am deloc veleități, nu mă mai preocupă, decât așa, față de Dumnezeu - dacă viața mea are un activ mai ridicat decât pasivul. Deci nu mă mai interesează deloc opinia pe care o au despre mine chiar oamenii pe care-i prețuiesc. Mă preocupă doar opinia pe care o are Dumnezeu despre mine și sunt foarte îngrijorat de ea.

Întortocheata istorie a unui film

„Mary Reilly“, recenta creație cinematografică a lui Stephen Frears, și-a făcut o timidă apariție în București fără să isterizeze gazetele asudate după violuri sau să spargă casele de bilete de la Studio – unul din puținele cinematografe frecventabile din București. Pe generic figura Julia Roberts, autorul filmului, iar Frears realizase cu câțiva ani în urmă un „Les liaisons dangereuses“ ce a circulat pe casetă prin capitală. Subiectul actualului film este pasiunea unei servitoare pentru doctorul Jekyll și dublura acestuia, în cheia unui horror rafinat.

„Mary Reilly“ a rulat în București la doi ani de la nașterea ei. Nașirea proiectului a fost dificilă. Subiectul i-a cucerit pe americani

(TriStars), care au vrut să-l aibă regizor pe Roman Polanski. El a încercat să-și distribuie iubita, Emmanuelle Seiger, dar producătorii doreau un star și au optat pentru Julia Roberts schimbându-l pe polonez. S-au făcut diverse propuneri. Milos Forman avea o concepție diferită despre film, iar Louis Malle nu a acceptat proiectul pentru a nu-l supăra pe acesta, care îi era și vecin. Stephen Frears accepta, deși creșterea permanentă a bugetului (contractul Juliei Roberts a fost de 8 milioane de dolari) era o sursă de stress pentru britanic, obișnuit să lucreze în parametri financiari mai reduși. Frears a făcut totuși filmul ca o provocare față de statutul defavorizant al realizatorului în Marea Britanie față de cel din restul Europei și America.

Mașina de făcut filme americane îl obligă să suporte capriciile soției (și copartener) producătorului. Filmul, turnat în Scoția, Anglia și California, pierde Cannes-ul. Producătorii vor să-l păstreze pentru Oscar și-l obligă pe Frears să filmeze trei finaluri: happy-end, promo și clasic.

Britanicul părăsește platourile, turnând între timp un alt film: „The Van“. Când este lansat în sfârșit, „Mary Reilly“ nu mai poate opta pentru momentul promoțional optim.

Cu certitudine, filmul nu poate cuceri box-office-urile. Cu câțiva ani înainte de secolul XXI, „Mary Reilly“ ne poate epata sau sensibiliza, dar nu șoca. Stephen Frears ne va surprinde probabil cu una din viitoarele producții.

(adaptare după Premiere)
MARIUS THEODOR BARNA ■

Virgula între subiect și predicat

Regulile cu privire la utilizarea virgulei în scrisul românesc nu sunt încă multumitor stabilite, deși eforturile în această privință datează de multă vreme. Însă într-un peisaj încărcat cu indicații stufoase și nu prea sigure, frapează încrâncenarea cu care ortografiștii plasează la loc de frunte interdicția de a se pune virgulă între subiect și predicat.

Sunt însă fapte de limbă care demonstrează că regula de care ne ocupăm nu poate avea caracter absolut, că aplicarea ei orbește este păgubitoare. Cu alte cuvinte, nevoia clarității în exprimarea scrisă cere cu tărie punerea, în anumite situații, a virgulei între subiect și predicat (în propoziție), respectiv între subiectivă și regenta ei (în frază).

Nu mă refer la intercalări (între subiect și predicat, ca și între unele subiective și regentele lor, se poate intercala aproape orice, cu condiția ca textul interpus să fie izolat prin cel puțin două virgule), ci am în vedere situațiile în care, pentru a se înțelege corect ce vrea să spună autorul unui enunț scris, virgula este menită să înlocuiască intonația sau pauza (sau pe amândouă deodată) din pronunțare, în locurile gramaticale înguste unde

teoria nu admite virgula.

Mai întâi, în propoziție. Într-un enunț precum: **Băiatul cel mare a muncit cu îndârjire; mezinul s-a lăsat pe tânjală**, cele două propoziții dau câte o informație neutră, albă, simple constatări alăturate, fără comunicare intimă între ele. Dacă vom scrie însă: **Băiatul cel mare a muncit cu îndârjire; mezinul, s-a lăsat pe tânjală**, atunci relația dintre comunicările paralele se luminează, întrucât a doua propoziție capătă sensul „Cât despre mezin, acesta s-a lăsat pe tânjală“. În felul acesta, prin virgulă, subiectul **mezinul** a fost pus în contrast cu subiectul din prima propoziție, **băiatul** (cel mare), operație care în vorbire se realizează prin intonații și pauză. De același tip sunt și construcțiile: **Sfatul se ignoră, ordinul, se execută; Tata s-a dus la meci – mama, s-a culcat** etc.

În frază, evident, chestiunea (în fond, aceeași) îmbracă forma punerii virgulei între propoziția subiectivă (care îndeplinește funcția de subiect) și regenta ei (care are rolul de predicat al subiectivei). Dacă cineva scrie: **Cine poate merge repede**, mesajul autorului este ambiguu. O virgulă între cele două verbe rezolvă însă problema: **Cine poate, merge**

repe de e .

Ambiguitatea apare și când verbul al doilea este la subjonctiv, de exemplu:

Cine vrea să plece. Dezambiguizarea se poate face în două feluri: fie adăugând o regentă (cum ar fi: **Cine vrea să plece e liber**), fie plasând o virgulă între cele două verbe (**Cine vrea, să plece**). În primul caz, **Cine vrea să plece** devine o subiectivă, având predicat verbal complex, în care **a vrea** este verb de modalitate: în interiorul secvenței nu se pune nici un fel de virgulă. În al doilea caz, aceeași secvență este o frază, cu propoziția principală regentă **să plece**, regentă ce are ca subiect subiectiva **cine vrea** (unde **a vrea** nu mai este verb de modalitate, ci verb predicativ de sine stătător, sinonim cu **a dori**). Aici virgula între cele două propoziții e stringent necesară.

Ce-i de făcut? Cred că până ce norma se va armoniza, în problema discutată, cu porunca limbii și cu uzul unor înainte-mergători, putem să punem, în situațiile descrise, virgula între subiect și predicat (între subiectivă și regenta ei). Vreți să încercați? Eu, sunt gata.

ION D. GOIA ■

Conferințele de presă din față și din profil

PD: Dialog între tineri

S-ar părea că la PD re-velionul ține până-n iunie

PD (FSN) are un sediu somptuos, boieresc. Afară, clădirea e înconjurată de un adevărat parc, iar înăuntru se remarcă lambriurile din lemn, scaunele elegante, tablourile. Oamenii lui Petre Roman au avut grijă să nu strice acest decor cu afișe sau alte materiale de **agitație vizuală** - nu s-ar fi potrivit. La conferințele de presă ziariștii sunt așteptați cu cafele și binevenite

sucuri cu cuburi de gheață, în sistem de autoservire. Scenariul întâlnirilor se desfășoară pe bază de materiale pregătite din timp, dar în general gazdele vorbesc liber. Dacă dintotdeauna liderii PD au evitat formulele de tipul **Păreră mea e că...**, în favoarea unora precum **Partidul nostru consideră că...**, acum se referă, strategic, mai mult la Uniunea Social-Democrată. Tonul e în general ponderat, fără a lipsi accentele ironice (aproso de rezultatele alegerilor locale, Cornel Găvăliugov observa că PDSR se mândrește să fie „un partid al cătunelor“). De remarcat franchețea (atât de rară în politică): „Opoziția are un scop comun: **înlăturarea PDSR**“ (Adrian Vilău). Introducerea durează de obicei cam o jumătate de oră și - pentru că, în mod vizibil, ziariștii se simt bine în dialog cu un staff foarte tânăr - niciodată nu lipsesc întrebările. Un ultim amănunt: PD este printre formațiunile politice care acordă importanța cuvenită comunicatelor scrise pentru presă, semnalând astfel toate activitățile partidului.

Interiorul e somptuos, dar atmosfera destinsă

Celebrul sediu din Alea Modrojan

PUNR: Nici un moment de plictiseală

În mod bizar, deși PUNR este aliatul cel mai de nădejde al partidului de guvernământ (dovadă că are reprezentanți în executiv), a avut cele mai mari probleme cu sediul. Cândva își deschisese... o baracă în Piața Romană, apoi își ținea întâlnirile cu ziariștii în fosta sală de căsătorii a Sectorului 1 și doar relativ de curând a reușit să intre în clădirea care a aparținut Comisiei Zonei Montane, pe Negustori, în aceeași curte cu PSM. Conferințele de presă ale PUNR au făcut întotdeauna deliciul gazetărilor, grație prestației spectaculoase a vicepreședintelui Ioan Gavra. Pe vremea când purtător de cuvânt era Cornel Brahaș (ulterior ostracizat din partid), acesta se lupta din răspuțuri să-l țină în frâu pe impetuosul deputat, colecționar de gafe, în

special față de „**colegii (?) din presă**“. Astăzi, această barieră a dispărut și spectacolul e total. Nu-i mai puțin adevărat că restul liderilor PUNR - inclusiv președintele Gheorghe Funar, atunci când se află în București - vorbesc mult mai temperat. De regulă, se aduc mai multe critici aliaților din PDSR decât opoziției. Una peste alta, la PUNR nu riști niciodată să te plictisești.

Gheorghe Funar explicând pe îndelete cum a recucerit primăria Clujului

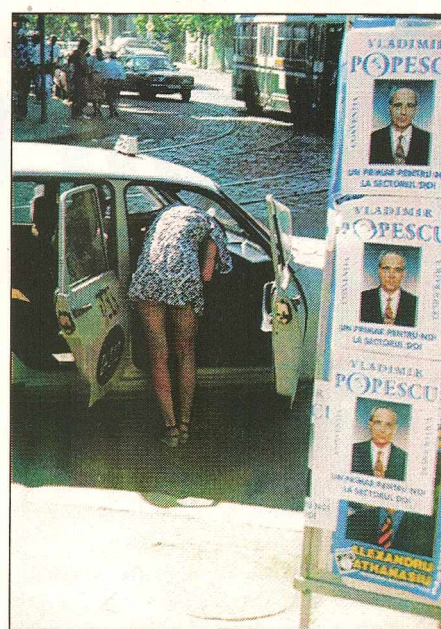
TUDOR CĂLIN ZAROJANU ■

**Unde nu-s mâini,
vai de picioare!**

**Alo!
Ați greșit numărul!**

**Cam așa
a tratat alegerile
o parte din electorat**

Alegerile trec, afișele rămân

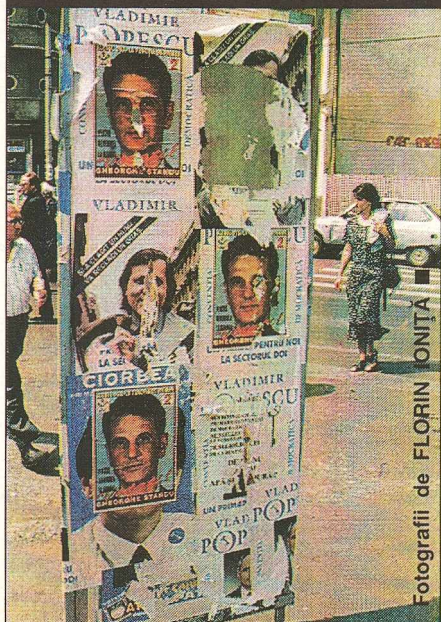
**Atenție! Trecere
de candidați –
micșorați viteza!**

**Candidații au acordat
o maximă importanță
salubrității**

**Afișele s-au rupt mult
mai alert
decât s-au pus**

Fotografii de FLORIN ONIȚĂ

La Berlin s-a născut, la începutul lunii iunie:

Un NATO pentru

Idei și structuri pentru o alianță renăscută

Care au fost de fapt ideile conținute în declarația comună semnată de miniștrii de externe ai celor 16 state membre ale Alianței?

Apariția unei identități europene în cadrul NATO. Europeanii au obținut consimțământul SUA de a deține comanda unor forțe operative pentru acțiuni de pace pe continent, așa cum sunt cele din Bosnia. Aprobarea acestui concept a venit după multe zile de consultări. Se pare că este concesiunea Americii pentru revenirea Franței în NATO (este de fapt vorba de revenirea în structurile ei militare), dar secretarul de stat al SUA, **Warren Christopher**, a atras atenția chiar la Berlin că vor fi probabil foarte puține acele situații în care SUA nu vor fi implicate direct în asemenea operațiuni. (Și de fapt chiar experiența Bosniei a dovedit că atâta timp cât SUA nu s-au implicat decisiv, pacea nu a putut fi realizată.)

Pe de altă parte, această identitate europeană încurajează întărirea **Uniunii Europene Occidentale**, (UEO) care este considerată brațul înarmat al Uniunii Europene. În mod practic, responsabilitatea supremă în plan militar în Europa, deținută până acum de Comandamentul suprem aliat din Europa, condus de americani, va avea un pilon european care se cheamă Identitatea europeană de apărare. UEO va deveni astfel a doua dimensiune importantă a NATO, după SUA. Vor fi create state majore și comanda-mente europene, nu separate dar separabile de cele ale Alianței.

Noile forțe militare ale NATO și noile sale atribuții

Vor fi create forțe mixte, în baza noului statut al NATO, care vor fi puse sub comandă aliată. Aceste forțe mobile vor fi utilizate nu numai pentru a apăra statele aliate, ci și pentru a impune pacea în zone de pericol, cum a fost cazul cu Bosnia. Pentru anumite operațiuni, statele europene vor putea dobândi o anumită autonomie de comandă.

până în ultima clipă modalitățile de revenire, în demnitate, în Alianță după izolarea gaullistă. „Suntem gata să revenim deplin în structurile militare atlantice”, anunța ministrul francez de externe **Hervé de Charette**. Franța a vrut să pară coerentă în politica sa și să arate că a revenit în Alianță abia atunci când cuvântul Europei poate avea mai multă greutate. Este lucrul pe care l-a dorit în urmă cu

peste trei decenii generalul De Gaulle care a păstrat Franța în structurile politice ale NATO dar le-a refuzat pe cele militare. Parisul și-a adjudecat totodată rolul de „locomotivă” politică a noii Europe, rol pe care va trebui să-l interpreteze alături de Germania.

Lărgirea spre Est a Alianței.

Din motive de conjunctură politică (alegerile prezidențiale din Rusia), la Berlin nu s-a ridicat deschis, ca un punct separat al agendei, problema lărgirii Alianței. Dar NATO a obținut o nuanțare a politicii Moscovei care, prin atitudinea și declarațiile ministrului de externe **Evgheni Primakov**, a acceptat de fapt principiul acestei lărgiri progresive și transparente. În cercurile reuniunii de la Berlin s-a vorbit însă cu insistență despre admiterea în etape de noi membri.

Concesiunea maximă care se poate face candidaților este să se anunțe de la început cine este susceptibil să fie acceptat în Alianță, urmând ca abia ulterior să se decidă când. În orice caz, primul răspuns mai concludent în această privință va fi dat în decembrie la **Lisabona** (decide după alegerile din SUA). Ideea este ca să nu se victimizeze Rusia, ci să se ia în calcul garanțiile proprii securității. Totul depinde însă și de evoluția politică de la

„Este o hotărâre la fel de importantă precum înființarea Uniunii Europene sau semnarea acordurilor (monetare) de la Bretton Woods”, „La Berlin a apărut noul NATO”, „Europa și-a creat umbrela de protecție pentru anul 2000”. Acestea au fost doar câteva dintre ideile prin care a fost caracterizat momentul Berlin din istoria Alianței Atlantice, cu referire evident la sesiunea de primăvară a Consiliului Ministerial (NAC), urmat apoi de reuniunea Consiliului de Cooperare (NACC)

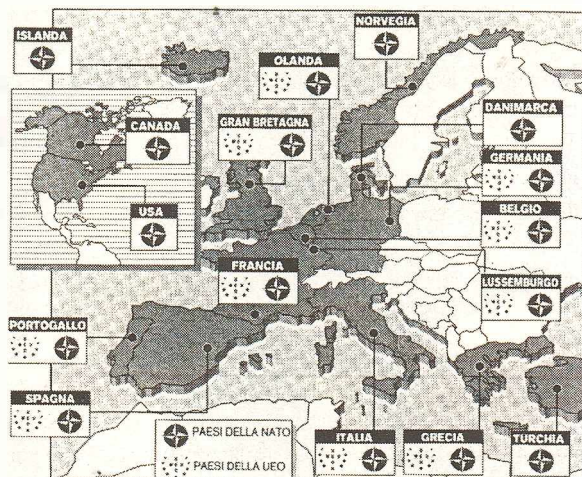
Moscova, dar principiul este să nu se creeze noi diviziuni în Europa.

Politica comună în Bosnia. În sfârșit, participanții la reuniunea de re-naștere a NATO au decis ca IFOR să rămână în acțiune până la sfârșitul anului când urmează să fie rediscutată posibilitatea prelungirii mandatului său. Pe termen lung, reforma din NATO ar trebui să ducă la o retragere americană din Bosnia.

Cine a câștigat și cine a pierdut la Berlin?

Fiind vorba de un „pas istoric” (W. Christopher) în evoluția NATO, evident că se pune problema cine a câștigat și cine se poate socoti învingător în urma acestor decizii de la Berlin.

În primul rând a câștigat NATO care

mileniul al treilea

ale Alianței. Noul NATO, o alianță mai flexibilă și mai modernă, capabilă să facă față noilor provocări ale lumii actuale și de mâine, a văzut lumina zilei la Berlin, noua capitală a unei Germanii și a unei Europe reunificate. Alegerea Berlinului ca loc de lansare a noii Alianțe, într-un moment în care mulți se pregăteau să cânte prohodul NATO (care nu și-ar mai fi găsit justificarea în lumea de după războiul rece), această alegere, așadar, nu a fost deloc întâmplătoare.

vrea să fie și se dovedește viabilă ca umbrelă de securitate pentru zona euro-atlantică, deși Moscova continuă să susțină că Alianța ar fi rămas fără obiect. Zonele de conflict, cum a fost Bosnia (unde NATO a intervenit pentru prima dată în afara zonei sale), dovedesc necesitatea existenței unei asemenea structuri militare.

Un al doilea câștigător sigur a fost Germania cancelarului

Kohl. Țara învinsă în al doilea război mondial, rămasă peste patru decenii divizată, Germania a găzduit în Berlin, capitala noului stat unificat, tocmai reunită care a consfințit renașterea NATO. În al doilea rând, Germania însăși, prin

prin extinderea selectivă a Alianței, fie (sau în același timp) prin implicarea ei în acțiuni ale

alianței prin Parteneriatul pentru Pace.

Un al treilea câștigător a fost Franța care, așa cum am văzut, a revenit în Alianță cu fruntea sus.

Deși Statele Unite ar putea fi considerate în oarecare pierdere a forței sale de decizie, pot

fi considerate totuși al patrulea câștigător al acestei reînnoiri a NATO. Washingtonul a făcut exact concesii necesare care să o despovăreze financiar și militar și care să dea mai multă credibilitate și mobilitate Alianței, păstrându-și însă în mod evident partea leului.

Nici Rusia nu poate fi considerată propriu-zis o învinsă. Singurele care ar putea să reclame un asemenea sentiment al înfrângerii ar fi anumite țări din Europa Centrală și de Est (între care și România), a căror soartă nu pare să fie decisă și care mai poate depinde de alți factori. Dar întrucât NATO a proclamat și susținut ideea că nu mai dorește o nouă divizare a continentului este de presupus că se vor găsi acele aranjamente formale care să le pună la adăpost angoasele și să le ofere minime garanții de securitate.

Ceea ce este sigur – și ceea ce am constatat la fața locului – este că participanții au manifestat un optimism nedisimulat pentru faptul că NATO și-a găsit o nouă dimensiune ca organizație a securității euro-atlantice de după războiul rece, mai suplă, mai flexibilă, capabilă să gestioneze crizele interne sau externe, mai bine echilibrată pentru aceste noi scopuri. Experiența evoluțiilor din ex-Iugoslavia și posibilitatea revenirii unor forțe rigide în Rusia (care vor dori refacerea în anumite limite a fostei Uniuni Sovietice) se pare că au fost factorii hotărâtori ai acestei decizii de restructurare a organizației.

Întrucât risca să devină o „cochilie goală”, NATO a decis să-și ofere un alt conținut. Astfel, după expresia secretarului general al NATO, **Javier Solana**, Alianța poate să afirme acum că și-a creat „contururile unei Europe mai ferme în sânul unei Alianțe mai solide”.

Șansele României în noul NATO

În mod fundamental nimic nu s-a modificat din atitudinea NATO în mod special față de România în urma acestui acord de la Berlin. Totuși, noua structură a Alianței stimulează în mod formal o apropiere a Bucureștiului de NATO. Dar problemele rămân. Toată lumea este de acord că, pentru a fi admisă în Alianță, România trebuie să îndeplinească baremurile cu privire la calitatea democrației, a economiei de piață, a modernizării armatei. Sunt criterii valabile pentru fiecare țară, care sunt îndeplinite într-o măsură mai mică de București. Dar nu este numai atât. Un cuvânt greu în admiterea noastră îl poate avea Rusia, dacă va continua să spună „niet” extinderii Alianței. Într-o asemenea situație s-ar putea ca România și încă două, trei țări să servească drept zonă tampon între o Alianță ceva mai mare și o Rusie circumspectă. Problema relațiilor româno-ungare poate fi un factor important, dar

nu decisiv al acestei admiteri. În fond, logic, nesemnarea unui tratat cu Budapesta poate să afecteze în egală măsură și Ungaria în drumul ei spre NATO. În afară de faptul că maghiarii și-ar lăsa o parte din conaționali într-o altă tabără. Va influența neadmiterea în NATO (sau doar amânarea acesteia) și o întârziere a admiterii în UE? Totul este posibil. În orice caz ministrul român al apărării, **Gheorghe Tinca**, declara că România, care a fost zeloasă în Parteneriatul pentru Pace, în cazul în care nu va fi admisă va trebui să-și schimbe inclusiv doctrina militară și poate chiar posibilele alianțe. Iată deci că întâlnirea de la Berlin a creat doar posibilități, dar nu a dat și soluții unor țări, precum România, în raporturile cu NATO.

Fereastră deschisă spre SIDA

În România s-a crezut, o bună bucată de vreme, că bolnavii de SIDA sunt și singurii vinovați pentru nenorocirea lor. Cel mai adesea se acuza un comportament sexual riscant, și cu asta basta. În ultimii ani, însă, după câteva cazuri scandaloase de copii seropozitivi ai căror părinți sunt sănătoși și de adulți infectați cu HIV după o transfuzie sau o intervenție chirurgicală specialiștii au recunoscut că sistemul medical românesc poartă o mare parte din vina statisticilor SIDA. Deci se întâmplă să te duci la spital pentru o intervenție oarecare și să te pricopsești cu SIDA (de celelalte nici nu mai vorbim).

Dau sânge contra pâine

Ori de câte ori a fost acuzat pentru riscul infectărilor HIV, Ministerul Sănătății s-a spălat pe mâini cu introducerea seringilor de unică folosință. Este foarte adevărat că această măsură înseamnă mult în prevenirea bolii, dar nu totul. Mai rămân instrumentele medicale sterilizate necorespunzător, frezele stomatologilor neglijenți, inconștiența manichiuristei care nu-și dezinfectează forfecuța, graba frizerului de-a te rade cu un brici de-abia clătit în apă ș.a.m.d. Comisia Națională SIDA are, printre altele, și responsabilități legate de educația celor care desfășoară activități ce implică accidente sângărânde.

După părerea medicilor implicați în lupta antiSIDA, sistemul de donare de sânge din România este destul de riscant în ceea ce privește infecția HIV. Deși sunt numiți „onorifici“, donatorii primesc bonuri valorice de 21.600 lei pentru fiecare donare. La a cincea donare se primește un bon valoric de 54.100 lei, drept primă. Așa stând lucrurile, majoritatea donatorilor din România se înscriu într-o anumită categorie socială: cam bruneți, cam scheletici, alcoolici, flămânzi, fără nici o sursă de venit etc. Din gestul uma-

nitar al donării ei nu înțeleg decât mesajul legat de bani. Sângele donat a devenit o modalitate de-a câștiga pâine și nu o dorință de-a salva vieți. Interesul material al donatorului îl împiedică să fie sincer și să recunoască dacă are boli incompatibile cu donarea, sau comportamente riscante. Deci securitatea transfuzională rămâne doar în grija celor care recoltează sângele. D-na dr. Mihaela Hoinărescu, șefa laboratorului „Maladii transmisibile“, de la Institutul de Hematologie – București, ne asigură că analiza sângelui se face la fiecare donare, cu truse de unică folosință. Analizele durează maximum 48 de ore. Donatorii reactivi (dubioși la un test sau altul) sunt chemați pentru recontrol, iar sângele donat de ei este retras și distrus. Cele mai multe „rebuturi“ au hepatită B, hepatită C, sifilis și HIV. Din motive de SIDA nu există securitate transfuzională 100%. Boala are ceea ce se numește „ferastră imunologică“, adică o perioadă de până la patru luni în care infecția nu se

Donatorii primesc bonuri valorice de 21.600 lei pentru fiecare donare. Ei cred că o dată cu prețul benzinei și al cărnii ar trebui să crească și valoarea bonului.

vede la analize. Deci sângele unui donator infectat HIV, aflat „în fereastră”; poate intra în circuit cu toate analizele în regulă. Și de la această nenorocire nu ne poate salva decât o anumită calitate a donatorului, lucru total neglijat în România.

„Donatorii cu bani s-au speriat că-și pierde o sursă de venit”

D-na dr. Maria Georgescu, director executiv al Asociației Române AntiSIDA (ARAS), susține că pericolul HIV, prin transfuzie, poate fi înlăturat

Dr. Maria Georgescu, director executiv al ARAS, un fel de mamă a răniților SIDA

doar transformând donarea de sânge din România în donare benevolă. Numai că pentru asta ar trebui ceva deranj din partea ministeriabililor, ceva educație sanitară, încă ceva publicitate, lucruri, ce-i drept, mult mai delicate decât a scoate banul și a plăti flaconul de sânge: „Este foarte clar că transfuzia nu este în siguranță. Calitatea donatorului este, hai să spunem, în acord cu modul de donare. Deci în România donarea este plătită și a avut prețuri diferite după '90. Primul a fost Petre Roman care, la presiunea

La Institutul de Hematologie - București donatorii de sânge stau la coadă

Ministerului Sănătății, că nu este sânge, a crescut prețul donării. Și-atunci oamenii se duc să doneze pentru că primesc bani în schimb. Nu contează dacă sunt sănătoși sau nu, dacă au comportament de risc cu infectare HIV, sifilis sau hepatită. La sifilis și la hepatită poate mai ieși testele rapid. Dar la HIV este această perioadă de «fereastră» care poate să te înșele, să-ți iasă testul negativ, să plece sângele și să fie folosit, așa, cu HIV. De-abia la o altă recoltare, peste trei luni, donatorul respectiv iese pozitiv. Și atunci nu-ți rămâne decât să-ți dai cu pumnii în cap, pentru că sângele a fost deja folosit. Cineva a primit sângele infectat HIV și s-a nenorocit pe viață. În astfel de cazuri – și nu sunt puține – se spune, cu o seninătate inadmisibilă pentru un medic, că așa a vrut Dumnezeu, că se mai întâmplă.

În urmă cu patru ani noi am tot țipat, am făcut presiuni pe lângă centrele de transfuzii, ca să transformăm donarea în donare benevolă și gratuită, ca în mai toate țările din lume. Bani atrag la donare oameni cu dificultăți, oameni de la marginea societății. Bani aceia – care se dau

sau nu se dau, pentru că știu că există și o mafie, mulți oameni semnează că au luat și nu iau – ar putea fi folosiți în organizarea unor centre de donare benevolă. Noi am încercat asta, sâmbăta, timp de câteva luni, la Institutul de Hematologie. Schimbarea calității donatorului a fost vizibilă. Atunci au venit oameni sănătoși, din categorii sociale sigure, oameni care au înțeles că sângele lor salvează o viață. Noi, la rândul nostru, am dat importanța cuvenită unui donator: nu l-am pus să aștepte, la coadă, într-un hol murdar, i-am oferit un suc de porto-

Dacă donatorul este infectat HIV și se află în „fereastră” sângele lui intră în circuit, cu mesajul morții

cale, o revistă interesantă, l-am făcut să se simtă foarte important, pentru că sângele este foarte important. Din păcate, însă, încercarea noastră nu s-a

bucurat de succes. Donatorii cu bani, speriați de faptul că-și pierd o sursă de venit, au făcut o organizație, să-și apere drepturile. Legea actuală a sângelui este de partea lor. Dacă Puterea ar înțelege, cu adevărat, importanța sângelui, s-ar schimba sistemul de donare. Actualii guvernanți se gândesc doar la faptul că au nevoie de sânge. Ce fel de sânge – nu mai contează!”

Cazuri și necazuri cu SIDA

Dacă tot își permite riscul unor transfuzii cu HIV, sistemul medical românesc ar trebui măcar să se simtă responsabil față de victimele sale. Numai că lucrurile nu stau tocmai așa. Mulți dintre bolnavii de SIDA sunt

considerați, în continuare, un fel de sperietori, sunt respinși într-un mod inuman, sunt lăsați să moară în miserie. Liana Pănculescu, asistent social ARAS, spune că Legea 53/1992, privind protecția specială a persoanelor handicapate, se aplică doar pe alocuri. Potrivit legii, SIDA este recunoscută în criteriile de stabilire a gradului de handicap. Chiar dacă au același diagnostic, bolnavii primesc gradul I sau II, funcție de bunăvoința medicului. Facilitățile gen prioritate la instalarea postului telefonic sau prioritate la închirierea de locuințe sunt superbe, dar lipsesc cu desăvârșire. Ca să beneficieze de drepturile legale, bolnavii de SIDA trebuie să-și facă veacul pe la cozile birocratiei, să înregistreze zeci de contestații, să ție, să se plimbe de la minister la primărie și invers. Or' ei nu mai au putere pentru un asemenea război. Mulți nu mai au nici timp.

● Familia Nicolae, din Lisa-Teleorman, are cinci copii între 6 și 14 ani. Copiii sănătoși – părinții seropozitivi, cu gradul I de invaliditate. Din cauza bolii, soții Nicolae au fost dați afară din locuință. Au ocupat, abuziv, o clădire a primăriei, cu speranța că, în timp, lucrurile se vor rezolva. Primăria îi ține sub șocul evacuării, sătenii se feresc de ei ca de ciumă, le-au întrerupt și curentul și apa.

● Sorina Preda, o fetiță de 7 ani, din Bolintin, și-a petrecut o groază de timp prin spitale. Avea astm. Acum este infectată HIV. I s-au făcut transfuzii, la Colentina. Părinții nu mai au curajul să-și ducă și ceilalți copii prin spitale. Frații Sorinei sunt sănătoși.

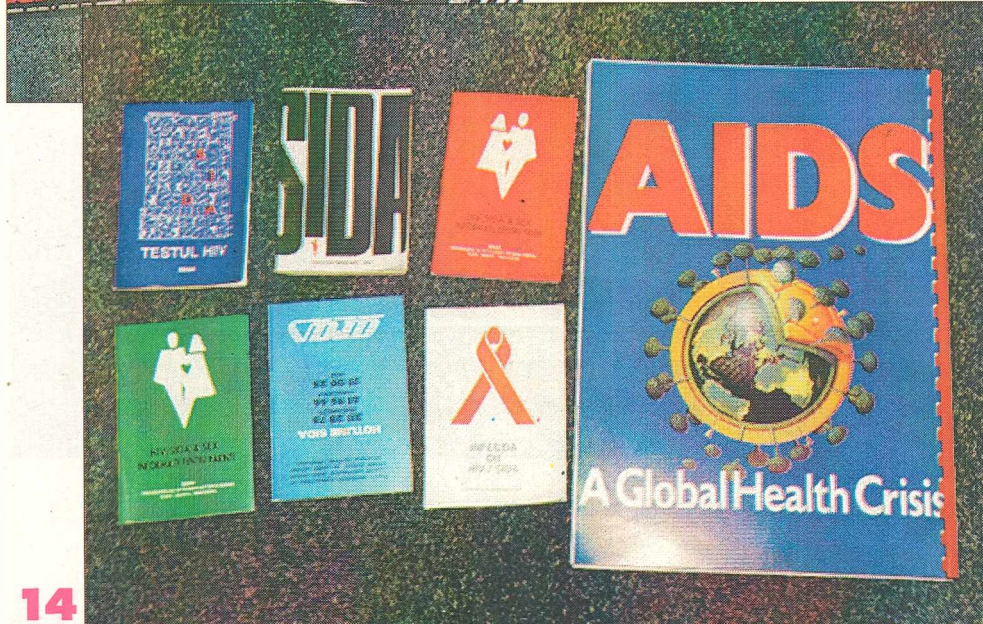
Fotografii de FLORIN IONIȚĂ

Liana Pănculescu, asistent social, susține că bolnavii de SIDA sunt tratați sub limita demnității umane

După fetiță s-a îmbolnăvit și mama. Sorina a fost primită la școală cu multă ostilitate. După un timp, însă, copiii au acceptat-o și au început să se joace cu ea. Fetița îi spune că îi place matematica, dar nu a avut manual și s-a chinuit să învețe doar după socotelile din clasă. A luat premiul I și a dormit, o noapte, cu coronița sub cap.

● Doi adulți infectați HIV, din Ferentari, locuiesc într-o garsonieră confort IV, fără apă și căldură. Părinții i-au alungat de-acasă și nu-și mai recunosc nici nepoții, de 4 și 2 ani, sănătoși. Cei doi soți nu au nici o sursă de venit, familia trăiește doar din alocațiile copiilor. Doctorița de la Comisia de expertiză de la Panduri le-a spus că nu a auzit de boala asta, că sunt apți de muncă, nici vorbă de certificat.

● Un băiețel care ar fi împlinit curând 4 ani a fost infectat în maternitate. Părinții sunt sănătoși. Mama copilului spune că, în spital, a trăit un adevărat coșmar. Băiețelul nu avea voie în sala de mese, nu primea medicamente, era ocolit. Pe ușa de la salonul lui s-a pus o tăbliță cu „Atenție, infecție HIV”. Într-o zi a murit...

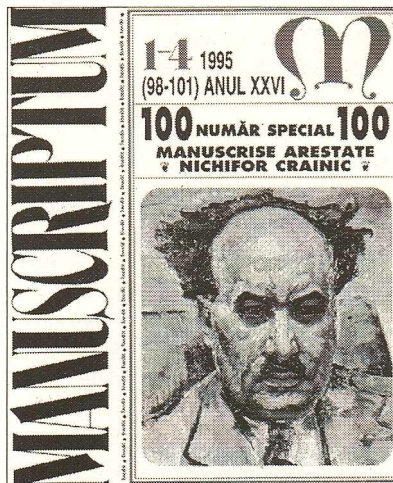

Un început de dreptate pentru Nichifor Crainic

De pe urma regimului comunist au avut de suferit mulți scriitori români. Martiri au fost doi - Nichifor Crainic și Radu Gyr. Întemnițat la Aiud în 1947 și ținut în pușcărie, fără judecată, timp de 15 ani, Nichifor Crainic a fost scos din toate istoriile literare, cărțile lui au fost arse, rostirea numelui său a fost, practic, interzisă. După „eliberarea” sa, în 1962, Nichifor Crainic a fost ostracizat și păzit de Securitate cu strășnicie, n-a avut voie să publice în țară nici un rând. Și era vorba nu doar de cineva care nu păcătuisese cu nimic ca să merite o așa soartă, ci și de unul dintre cei mai mari scriitori români, un animator cultural fără pereche și un mare patriot.

O dată cu încarcerarea, lui Crainic i s-a confiscat de către Securitate întreaga arhivă. Acum trei ani, SRI, care deține o parte din documentele fostei Securități, a remis Muzeului Literaturii Române câteva dintre

manuscrisele lui Nichifor Crainic. Și iată că de curând Muzeul a scos de sub tipar un număr cvadruplu, 98-101 (1-4/1995), al revistei **Manuscriptum**, consacrat în întregime lui

Nichifor Crainic. În el se tipăresc câteva dintre documentele Crainic, toate inedite, recuperate de Muzeu de la SRI: poezii, amintiri, corespondență, articole, studii, eseuri ș.a.

Apariția acestui valoros tom reprezintă de trei ori un eveniment editorial. Întâi, deoarece incluzând nr. 100, revista **Manuscriptum** marchează prin el un frumos jubileu. În al doilea rând, pentru că oferă cititorului român posibilitatea de a descoperi un scriitor de excepție, practic necunoscut generațiilor de azi; este și un început de dreptate pentru Crainic, de așezare a lui pe locul pe care-l merită în panteonul literaturii și spiritualității românești. În sfârșit, numărul este un îndemn și o pledoarie implicite pentru „eliberarea” și redarea circuitului normal al tuturor manuscriselor și arhivelor confiscate de Securitate de la scriitori și alți oameni de cultură.

ION D. GOIA ■

TERRA - în cifre și date

Lucrarea, realizată de un colectiv de redactori documentariști din Agenția Națională de Presă „ROMPRES”, oferă cititorilor informații la zi din lumea în care trăim.

Sunt, astfel, structurate pe capitole și serii tematice cifre și date ce definesc geografia planetei noastre, lista laureatilor Premiului Nobel, cronologia evenimentelor internaționale ale anului 1995, precum și evoluția pe perioade îndelungate a unor importante organizații internaționale - ONU și OSCE, un documentar consacrat Cooperării Economice a Mării Negre, fișele succinte ale statelor lumii, diverse statistici internaționale. Celor interesați de cunoașterea unor evenimente zonale li se

oferă „filmul” acțiunilor ce au condus la destrămarea Iugoslaviei și la drama din Cecenia. În fine, un ghid al reprezentanțelor diplomatice ale României în străinătate, precum și ale țărilor străine în țara noastră întregeste cuprinsul volumului.

Gândită ca o lucrare-anuar, „Terra - în cifre și date” va cuprinde în ediția anului viitor capitole și teme noi, informații utile și diverse din domeniile vieții politice internaționale, diplomației, vieții economice și sociale, culturii și artei, sportului și faptului divers.

Lucrarea a apărut sub îngrijirea Editurii Niculescu, conține 336 de pagini și costă 12.990 lei.

FUNDAȚIA „CRINA” PENTRU AJUTORAREA CELOR ÎN SUFERINȚĂ DIN ROMÂNIA

Mulțumește sponsorilor săi generoși pentru ajutorul acordat în menținerea microcantinei pentru cele mai defavorizate persoane.

În numele săracilor, conducerea Fundației mulțumește sponsorilor:

1. **BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ**
2. **SPICUL S.A.**
3. **SOLARIS S.A.**
4. **COBRA**

Sperăm într-o colaborare permanentă.

Primarul Iașiului, matematician și prozator

Constantin Simirad, primarul PAC al ieșenilor, a fost investit pentru un nou mandat încă din primul tur al alegerilor locale, cu un procent zdrobitor (72%). În vârstă de 55 de ani, conf. univ. dr. Constantin Simirad este absolvent al Facultății de Matematică.

Nimeni nu știe însă că domnul primar este și un excelent prozator, el fiind atras, încă din perioada studenției, de mirajul penei de scris.

Constantin Simirad a compus, până acum, circa cincizeci de povestiri și un roman. În ciuda îndemnurilor celor apropiați, d-sa nu vrea, în ruptul capului, să accepte ca măcar fragmente din acestea să fie publicate în revistele literare din România.

Motivul este că dl Constantin Simirad nu dorește să transforme literatura în agent al său electoral. Gurile rele susțin însă că primarul Iașiului întârzie publicarea prozei sale și de frica președintelui PAC, șeful său, nimeni altul decât temutul critic literar Nicolae Manolescu.

**Constantin Simirad - un prozator
singur printre consilieri**

„Șlagărele comuniste” ne scot amintirile de la naftalină

Mănat de o inspirație ghidușă, domnul **Sorin Dorneanu**, deținătorul uneia din cele mai complete colecții muzicale din țară, a lansat pe piață caseta audio intitulată „Șlagăre comuniste”. Pe itinerarul propus de producător (de loc din Suceava) avem prilejul de a-i întâlni, printre alții, pe Gică Petrescu etalându-și cunoștințele de limbă rusă („Cântec pentru prietenii din București”), Luigi Ionescu („Calea Griviței”), ori pe frații Grigoriu istorisind despre dragostea curată a unui macaragiu („Macarale”).

Neîndoios, caseta este opera unui om inteligent și cu un simț al umorului suculent. Ascultătorul este, pe rând, enervat, scârbit, amuzat și chiar încântat (ca în irezistibilă piesă „Broscuța îndrăgostită”).

Cu o dărnicie moldovenească, la finele casetei, ne este oferit un cocteil sonor, un fel de caracalete din care, asemeni miresei la nuntă, iese în evidență vocea președintelui Iliescu.

Ar mai fi de spus că „Șlagărele comuniste” nu trebuie să lipsească din colecția nici unui român care consideră că a face haz de necaz este una din metodele sigure de supraviețuire.

Enescu și Tonitza, mecanici auto

**Gavriil
Musicescu
și Ștefan
Dimitrescu**

**Nicolae
Tonitza
și George
Enescu**

În spatele uneia din clădirile „Academiei de Arte” din Iași, în chiar buricul târgului, printre osemintele unor microbuze căzute eroic la datorie, au fost aruncate, fără pic de respect, patru busturi reprezentând pe George Enescu, Nicolae Tonitza, Gavriil Musicescu și Ștefan Dimitrescu.

Orice turist străin ce trece pe aici și este întâmpinat de această priveliște kafkiană este îndreptățit să creadă că statuile reprezintă patru mecanici auto de renume, ce au îmbătrânit cu cheia de bujii în brațe și au știut totul despre cutia de viteze a autobasculantelor.

Supărarea ce i-a cuprins pe diriguitorii ieșeni vizavi de cele patru personalități artistice este absolut nejustificată și pentru aceasta își vor primi, cu vârf și îndesat, pedeapsa. Au scăpat din vedere că, nu peste multă vreme, și ei vor fi statui.

Trabantul decapotabil, perla traficului nostru rutier

Pe străzile Iașului patinează, de un anumit timp, un automobil care a făcut praf inimile locuitorilor și a smuls oftături din piepturi de toate vârstele. Nu există ieșean să nu se fi visat, măcar pentru câteva clipe, la volanul respectivei limuzine.

De fapt, nu este vorba despre o limuzină, ci de o antilimuzină, un Trabant decapotabil, de culoare roșie. Proprietarul este dl **Ștefan Coțovanu**, luptător în Revoluție. D-sa mai deține câteva mașini, dar Trabantul îi este cel mai apropiat de suflet. Ca un prieten credincios, delicatul Trabant își însoțește stăpânul la lungile partide de pescuit.

Contrar fraților săi obișnuiți, modelul decapotabil este îmbrăcat cu o tablă groasă, trainică.

Partea cea mai nostimă este că, în recenta campanie electorală pentru alegerile locale, dl Coțovanu a fost curtat de o mulțime de partide, care puseseră ochii pe mașinuța sa. El a refuzat toți pețitorii cu o demnitate ofensată. O asemenea antilimuzină pură și cinstită, cum este Trabantul, nu va ști niciodată ce este prostituția.

Trabantul decapotabil cu indicativul

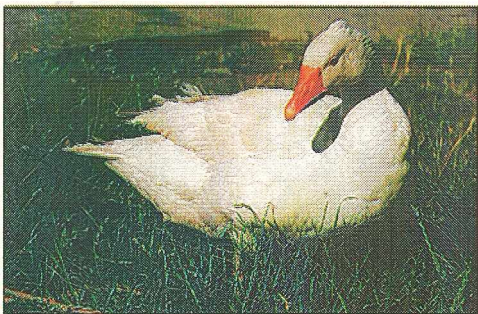
IS-01-UBM este fabricat în 1990. Probabil că a constituit o glumă reușită a nemților, ei considerând Trabantul drept o rușine a tehnicii germane. În orice caz, Trabantul decapotabil este perla strălucitoare a parcului nostru național de mașini. Printre eternele Dacia – mâncate de tuberculoză, printre inadaptablele Ford ori arogantele Nissan, Trabantul decapotabil se strecoară limpede și fără complexe, fluierând o sârbă veselă din motorul său în doi timpi.

Seamănă cu o fată cuminte și gospodină de la țară care, nimerind la un concurs de miss, câștigă marele premiu, surclasând dame fardate și pline de ifose.

Actori cu pene și cioc

Lumea artistică a Moldovei a fost zguduită de recenta dispariție, în urma unui accident cerebral, a unei talentate actrițe. Este vorba de gâsca **Fifi**, care juca, de ani buni, pe scena Teatrului **Luceafărul** din Iași.

Noua gâscă, înlocuitoarea regretatei Fifi

- consacrată prin rolul din **Dănilă Prepeleac** - este mai în formă ca niciodată. De curând, ea a început să rumege din deliciile maternității. Detestând tiparele din poveștile lui Creangă, capra Dina a născut doar doi iezi, frumoși și sănătoși. Aceștia pasc, deocamdată, iarba din jurul teatrului, dar nu-i departe ziua când aplauzele vor deveni pentru ei un element cu aceleași calități nutritive ca trifoiul ori varza. Asemeni oricărei mame iubitoare, capra Dina le dorește propriilor odrasle tot o carieră artistică, behăitul în formare al

acestora trădând gena artistică a familiei.

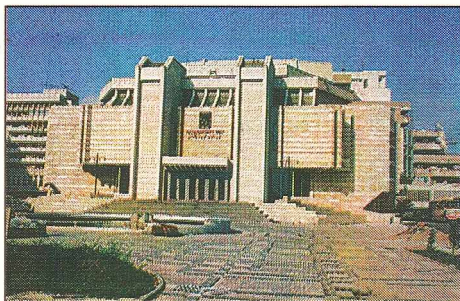
Ar mai fi de adăugat că, din cauza invidiei, dar și din cauza salariilor foarte mici, colegii bipezi ai actriței patrupeze Dina au cam pus gând rău iezilor, visându-i bine rumeniți la grătar și cu mult mușchi.

Fifi a lăsat în urma ei regrete și un loc vacant, ocupat, de curând, de o altă gâscă, sperăm că la fel de dotată artistic.

O altă actriță necuvântătoare a Teatrului **Luceafărul**, este vorba despre capra Dina

Actrița patrupeze Dina, împreună cu odraslele

Teatrul Luceafărul din Iași

Fotografii de RADU ANECULAESI ■

Pagini realizate de CĂTĂLIN MIHULEAC ■

Ultimul ceaprazar

Gloria și decăderea șepcarilor Curții Regale

La puțină distanță de Gara de Nord, pe o străduță care dă în Piața Matache, pe zidul unei case care stă să cadă, ne-a atras atenția o firmă spartă: „Bănică-fiu, șepcar“. În spatele unui geam am văzut un afiș interbelic cu următorul conținut: „Casă de încredere, fondată în 1864, primul șepcar român, furnizor al C.F.R.“. Am intrat și în loc de Bănică tatăl sau fiul am găsit o doamnă bătrână și simpatică.

Dinastia Bănică-Dumitrescu

Doamna Elena Dumitrescu are 84 de ani și este una dintre ultimele persoane din București care știu să croiască șepci. De fapt Bănică era porecla pe care o primise străbunicul soțului dânsiei, cel care a fondat șepcăria. În 1864 acesta văzând că boierii români preiau moda de la Paris și Petrograd a învățat, nu se știe de unde, ceaprazărie.

Elena Dumitrescu, ultimul ceaprazar din dinastia Bănică

Casa Regală, mari bogătași. Gheorghe Dumitrescu, soțul doamnei Elena, era să rupă tradiția. El ajunsese contabil-șef la Banca Marmorosch-Blank, făcuse studii economice și câștiga bani mulți pentru anii '20 (2.000 de lei lunar). Doamna Elena își aduce aminte cum a fost adus soțul dânsiei pe brazdă: „I-a spus socru-meu: Ce dacă ai 2.000? Vrei să stai pe leafă toată viața? Vino să faci șepci și-ți dau mai mult!“

Contabilul-șepcar a murit și el acum 20 de ani. Dna Dumitrescu era casnică sau ar fi avut doar o pensie de urmaș, așa că a preluat dânsa afacerea ca „mandatar“, cum se spunea pe vremea lui Ceaușescu. Dna Dumitrescu nu mai are pe cine să învețe șepcăriul. Soțul a avut un băiat, din prima căsătorie, dar acesta e și el acum pensionar (fost inginer) și nu s-a atins niciodată de calapoadele de făcut șepci. Prin doamna Dumitrescu istoria dinastiei începute de primul șepcar din România se încheie.

Carol era plecat cu Lupeasca la strand

Încă de la începutul secolului era o mândrie pentru șefii de gară să aibă șepci făcute la Bănică. Comenzile veneau telegrafic sau prin poștă și lucrătorii atelierului abia făceau față. În primii 40 de ani ai acestui secol, la Bănică lucrau 7-8 ucenici și un brodeur care orna șepcile. Alte comenzi importante erau toamna când liceele își făceau uniforme. „Mihai Viteazul“, „Sf. Sava“ sau „Lazăr“, licee de elită, dădeau la Bănică niște comenzi imense pentru șepci cu însemne speciale. Mulți militari veneau și ei cu comenzi speciale fiindcă, așa cum se știe, în anii '30 Carol al II-lea schimbase uniforme și ținuta de gală era foarte pompoasă și diferită de la o armă la alta.

Comenzile făcute chiar de Casa Regală reprezentau mândria firmei Bănică. Doamna Dumitrescu își aduce aminte că lui Carol al II-lea îi plăceau exact șepcile pe care le-a adoptat Ceaușescu mai târziu. Prin 1938, cam la 6 ani după moartea socrului ei, soțul fiind plecat, a trebuit chiar dânsa să lucreze trei șepci pentru Carol. Dânsa s-a dus la Palatul Regal și a așteptat vreo trei ore să vină Carol să facă proba. În cele din urmă un aghiotant milos i-a spus să nu mai piardă timpul: „Doamnă, M.S. e plecat cu Dudaia la strand, poate să mai întârzie încă 3 ore“.

Afacerile merg prost

Afacerile au ajuns să meargă prost în ultimii ani. La cei 84 de ani, doamna Dumitrescu lucrează totuși în continuare. O șapcă îi ia cam 3-4 ore de muncă și o vinde pe 8 000 de lei. Fostii ucenici s-au lăsat de meserie și cea mai mare parte a lor fac acum croitorie. Sunt zile întregi când nimeni nu intră în atelierul dărăpănat. Toamna vânzările cresc, se vând 2-3 șepci pe zi. Cel mai solicitat model e șapca în 8 colțuri adusă în anii '30 de la Paris de Gheorghe Dumitrescu, atunci când el, ca arbitru de fotbal și susținător al echipei Venus, s-a dus să vadă un meci al favoriților săi.

Elena Dumitrescu e oricum mulțumită că îi mai trece timpul stând de vorbă cu un pălărier și un dogar, la fel de bătrâni ca ea și câteodată mai vinde și cât să-și asigure hrana.

TOMA ROMAN jr. ■

Angheluță, un lăutar trist și scârbit

Acum câtva timp mă plângeam unui amic țigan că au dispărut personajele interesante din București. Amicul, după ce a tras un gât sănătos de palincă veritabilă dintr-o sticlă plată, mi-a zis că mă trimite la Angheluță. Nu știam cine e, dar mi-a plăcut cum îl cheamă. Am mai scos de la Vasilică (așa îi zice amicului), că Angheluță era „ăl mai tare și mai cunoscut lăutar înainte de evenimente”. Asta a sunat și mai bine, așa că l-am căutat pe maestru.

Unde se plimbă monseniorii

Maestrul Constantin Angheluță stă pe strada Pictor Stahi, chiar vizavi de Ambasada Vaticanului. Când am ajuns la el tocmai debarcau din niște limuzine luxoase mai mulți prelați catolici cu cipi-lici și brăie vișinii. Cu figuri grav-distinse, monseniorii se uitau într-o curte de unde se auzeau niște sunete de acordeon și o melodie lăutărească. Ne-am dat seama că trebuie să fie chiar omul pe care-l căutam. La o masă de lemn, plasată între un grătar de mici și un casetofon mare, pornit, stătea un individ

Angheluță cu acordeonul preferat și opera sa „Cred că și Iliescu îl plânge pe Ceaușescu”

mic și negricios, care scria ceva într-un caiet. Pe masă mai era un telefon roz prins într-o îmbârligătură de fire de un stâlp. Am intrat, ne-am prezentat, iar omul nostru ne-a răspuns: „Sunt maestru” Angheluță, președintele rudarilor din țară”. Printr-o analogie simplă am presupus că telefonul roz e destinat convorbirilor politice cu alți președinți.

Istoria lui Angheluță

Angheluță s-a născut în satul Dâlga, de lângă Slobozia. Cântă de la 6 ani, a terminat un liceu la Lehliu. Venit în București, a cântat mai întâi ocazional, apoi a intrat în grațiile lui Ion Dolănescu. Asta l-a lansat în lumea cântăreților de muzică populară. Cântând pe cont propriu, s-a făcut cunoscut. Lui îi aparțin unele melodii lăutărești pe care vrem nu vrem le-am auzit cu toții: *Magdalena, Bălăblău, Cenușăreasa, Omule, de ce te naști, Portofele* etc. Până în '90 a făcut turnee în toată lumea și era unul dintre puținii lăutari care apăreau la televizor, la „Albumul duminical”. Asta și pentru că, tot datorită lui Dolănescu, a ajuns să fie lăutarul preferat al lui

Nicolae Ceaușescu. După '90 a avut viză de emigrare definitivă în Australia, dar s-a hotărât, din rațiuni politice, să rămână aici.

Lui Ceaușescu îi plăceau cântecele de pușcărie

Întrebat despre Ceaușescu, Angheluță, cu o mină serioasă, ne zice cum l-a dus Dolănescu prima dată să-i cânte Împușcatului. Nostalgic el spune că petrecerile lui Ceaușescu erau „intime”, liniștite, cu Galbenă de Odobești. Îi plăceau cântecele de pușcărie, alea oltenesti, alea vechi, „romante cu temă”.

Atunci când Angheluță a compus „Balada lui Ceaușescu” și l-a cântat-o, președintele l-a așezat cu invitații la masă. Mândru de faptul că a fost apreciat de iubitul conducător, Angheluță zice mai departe, privind în gol: „când a venit Santiago Carillo (N.r.: fost secretar general al Partidului Comunist Spaniol), i-am cântat un „Ce n-aș da să fiu iar mic”, de și-a rupt din cap părul pe care nu-l mai avea.”

Luat de val, Angheluță povestește mai departe cum i-a ajutat el înainte pe țigani și cum l-au uitat acum cu toții. Își amintește cum, pe motiv că-i cânta lui Ceaușescu, toți erau atât de speriați încât șefii de cârciumi cu program nu vroiau să-l angajeze de frică să nu aibă probleme.

Doamna Angheluță și fiica sa Ryta sorb din gură cuvintele capului de familie. Angheluță mai are doi copii, botezați Budală și Udilă fiindcă au avut nași lăutari celebri. Budală, rănit la revoluție, a rămas în Italia după Campionatul

În 1992 lăutarul nostru cânta prin Canada cu Maria Dragomiroiu și Ștefan Hrușcă

Mondial din '90 și s-a însurat c-o italiancă, acolo, departe de casă. Maestrul nu l-a mai văzut de mult și ne interpelează: „Dom'le, mie-mi zice și Nostradamus al țiganilor, io le-am zis la toți

ce se întâmplă cu muzica și politica, uite-aci am scris în carte tot...”, spune Angheluță și își trimite nevasta în casă. Doamna Angheluță vine cu o broșură portocalie și un manuscris dactilografiat, foarte gros. Aflăm că e vorba de cartea maestrului, „Eu cred că și Iliescu îl plânge pe Ceaușescu”. Broșura e ediția I, tipărită în 1992, iar manuscrisul e ediția a II-a, revăzută și adăugită. Suntem serviți cu niște țuică și Angheluță începe să ne recite din propria creație: „E sfidare oameni buni/ toate-s numai minciuni/ N-a fost nici un terorist/ Deci din partea lui nea Nicu/ N-a tras nimenea, tătucu!”

După ce termină, ne explică cum a versificat el ce s-a întâmplat din decembrie '89 până acum.

Mafia muzicii lăutărești

În '90 Angheluță s-a vârat în politică. Sciziunile și luptele interne dintre zecile de partide și asociații ale țiganilor l-au cam scârbit și buimăcit. Cert e că Partida Romilor a avut primul sediu la el acasă până ce Niki Păun și Gh. Răducanu au făcut rost de bani și Angheluță le-a devenit incomod. Supărat și pe rege și pe împărat și pe țiganii republicani, lăutarul nostru face acum politică în **Alianța Democratică a Romilor**, dar a început să se teamă să iasă prea mult în față fiindcă adversarii săi au și bani, putere și la o adică pot recurge la violență. Când face politică, Angheluță e mai puțin apucat decât atunci când își aduce aminte cum i-au furat unii piesele și cum a fost îndepărtat încet-încet de pe prima scenă a muzicii lăutărești.

E supărat pe Maria Dragomiroiu că i-a furat piesele „Omule, de ce te naști” și „Când ai un vin bun la masă”. Mai e supărat pe mulți alți cântăreți de muzică lăutărească și populară care l-au uitat. Tună și fulgeră contra celor care vând casete pirat cu muzica lui înregistrată de pe la nunți. Se înfurie și mai tare când vorbește de organizatorii de șuşanele. Ne povestește despre o mafie a muzicii lăutărești peste care a pus stăpânire o mână de indivizi cu bani, care aduc să cânte pe cine vor ei, denaturează folclorul și fac tot circuitul cu dedicațiile în urma cărora se strâng zeci de milioane. El a încercat să facă un fel de sindicat al impresarilor și de asta mafia l-a marginalizat. Cu o expresie tristă și scârbită povestește cum o să se aleagă praful de muzica lăutărească, cum n-o s-o mai asculte nimeni.

TOMA ROMAN jr. ■ 19

Un Mausoleu Eminescu

Când am descins, cu peste patru decenii în urmă, la București, întâiul drum l-am făcut la mormântul lui Eminescu. Mormântul se afla singur sub un tei plâpând și în jurul lui era liniște. Acum e altfel. M-am dus, de 15 iunie, ca în fiecare an, să pun la căpătâiul poetului național un buchet de flori. Și din nou m-a frapat înghesuiala de răposați în proximitatea geniului poeziei românești.

De mortuis nil nisi bene. De aceea n-am să emit aici judecăți de valoare asupra celor ce-au fost îngropați la Bellu sub bolta teiului eminescian în ultimii 40 de ani. Se găsesc acolo și

scriitori de primă mărime, și condeieri modești, și persoane ce n-au avut nimic comun cu literatura. Dar, mare sau mic prin operă, nici unul dintre ei n-avea ce căuta lângă Luceafăr. Eminescu e unic și mormântul lui tot așa trebuia să rămână. Faptul că un număr de scriitori și de nomenclaturiști români au ținut să se hrănească și după moarte din gloria lui Eminescu – nu discut aici cât din această dorință a emanat chiar de la decedați și cât de la alții, de la rude în primul rând – e încă una din enormitățile la care duce vanitatea noastră balcanică. Prezent și el acolo – adus, se-nțelege, fără voia lui – Caragiale se distrează, pesemne, copios.

Ce-i de făcut? E de restabilit, firește, odihna în pace a lui Eminescu. Neamul românesc are această sfântă datorie. Să se construiască deci un Mausoleu Eminescu, în care să fie imposibil de a se mai strecura cineva. Cu sprijinul statului, al unor întreprinzători cu dare de mână și cu râvnă în ale culturii, prin subscripție publică, prin orice mijloace oneste. Un sanctuar pentru români. Acolo Poetului să-i fie pentru totdeauna somnul lin.

ION D. GOIA ■

Satul din jurul icoanelor

Sibielul, vedere din clopotnița bisericii

Sibielul este un sat străvechi, ardelenesc, risipit printre dealuri domoale, pline de pomi fructiferi. Ocupațiile de bază ale locuitorilor săi au fost și încă mai sunt oieritul, comerțul cu lână și fructe. Satul respiră parcă și acum o tihnă ancestrală. Biserica, ridicată la 1765, declarată monument istoric, domină așezarea. Pictura interioară, descoperită sub straturi succesive de var, datează de la 1774 și este semnată de un pictor al locului, Stan Zu(gravul).

În această bisericuță s-a hotărât să slujească, cu peste trei decenii în urmă, un preot abia ieșit la lumină, după 15 ani de detenție în închisorile comuniste, căruia îi datorăm astăzi alcătuirea unui muzeu de referință pentru arta icoanelor transilvăneni.

„La venirea mea, după detenție, la parohia din Sibiel“, ne spune părintele Zosim Oancea, „am găsit într-o încăpere de lângă biserică șapte icoane pe sticlă. Le-am șters de praf, le-am recondiționat. Prin 1970, într-o zi din Săptămâna Mare dinaintea Paștelui, am făcut un apel către întregul sat: cine are prin case mai multe icoane pe sticlă să doneze dintre acestea și bisericii, pentru ca frumusețea lor să poată fi admirată de cât mai mulți. Mi-au adus cu zecile, cu sutele, iar sub fiecare icoană am scris, spre cunoștința tuturor, numele familiei donatoare“.

Ulterior, părintele a mobilizat echipe de căutători ai acestor valori, trimițându-le acolo unde știa că au creat meșteri iscuși de icoane: în județul Alba, în Țara Făgărașului, pe Târnave, la Brașov.

Satul Nicula, aflat în Transilvania, la 3 km de orașul Gherla, este primul centru românesc unde s-a pictat pe sticlă, meșteșugul luând un avânt nebanuit după minunea din bisericuța satului, când, la 15 februarie 1694, din icoana pictată pe lemn, înfățișând-o pe Maica Domnului cu pruncul Iisus în brațe, Mântuitorul a plâns. Se păstrează numele unor iscuși iconari pe sticlă din Nicula, începând cu cel al oierului Ion Moga, apoi cel al Mariei Lucăcian, bunica și dascălița de

Nu puțini sunt aceia care, abia coborâți din avion în România, se interesează dacă în programul lor este înscris și Sibielul, un sat din Mărginimea Sibiului, vestit printr-un muzeu alcătuit din peste 700 de icoane pe sticlă, creații ale unor meșteșugari transilvăneni, de regulă anonimi. Începuturile acestei arte, la români, datează din secolul al XVIII-lea, aparținând marii familii a picturii pe sticlă central-europene.

Prin osârdia cui s-au adunat într-un singur loc, la Sibiel, atâtea icoane încât acest sat să devină un centru cunoscut iubitorilor de frumos din întreaga lume? O întrebare căreia i-am găsit răspunsul mergând chiar acolo și bucurându-ne de ospitalitatea localnicilor.

pictură a vestitei Maria Chifor (1855-1932). Puțini știu că inspirata pictoriță era analfabetă și desena câte zece icoane pe zi. Ea prepara culorile succesiv, aplicând în fiecare zi câte o altă culoare pe toate icoanele.

Părintele Oancea ne conduce prin adevărate simeze țărănești, invitându-ne să observăm cum „pe aceste bucăți de sticlă devenite icoane, meșterii transilvăneni au imprimat picturii lor mesaje ușor de descifrat, despre starea deplorabilă în care se găsea românul sub dominație străină“. O lucrare reprezintă

scena Învierii Domnului Iisus Christos. Mormântul este păzit aici nu de cei trei soldați romani, ci de un jandarm ungur, de un altul austriac și de un turc cu turban!

Elementele c o m p l e - mentare, de ornamentație, fac parte din flora și fauna

românească, iar rama are incrustații ca pe obiectele casnice ale țărânului, icoana devenind prin aceste atribute un document de credință, de istorie și de tradiție.

Cu patosul care îl caracterizează și inima sa bună, părintele Zosim Oancea a creat la Sibiel un Voroneț ardelenesc, vizitat de turiști și specialiști din lumea largă.

„În închisoare, Dumnezeu ne era ca un vecin. Vecinului acestuia eu i-am adus mulțumire un muzeu al credinței, al simțirii și pătimirii românești“.

Muzeul icoanelor din Sibiel

Părintele Zosim Oancea în curtea bisericii din Sibiel

Cel ce gândește singur

Nevoia de literatură

Parafrazându-l pe Sartre, putem spune că literatura este un umanism, loc ideal de întâlnire a ontologiei cu gnoseologia, eticului cu esteticul. Sinteză generoasă în care drama extrauterină a individului, altminteri vagă și insignifiantă, capătă o inefabilă savoare, consistență și strălucire, literatura satisface latura bovarică din noi. Vrem mereu altceva, acel altceva care nu e decât dialectica oftatului. În registrul psihanalitic, literatura este un extremism al sexualității, o exasperare investită în sublim, erotismul cel mai rafinat. Dovadă, plăcerea textului. Citim conștienți că nu vom afla niciodată vreun răspuns, dar continuăm actul lecturii ca și când, între noi și text, ar exista o idilă fără sfârșit, o complicitate amoroasă, o conspirație între două intimități etern neconsolate. Seducție perversă, noncopulatorie, care

ne răpește din universul călăd, aproape matern al certitudinii, pentru a ne livra cu fotoliu cu tot paradoxului, îndoielii, contestației unei întregi sume de valori perisabile. Acest anarhism subtextual sindicalizat face ca Oblomov să reușească acolo unde Bakunin a dat greș. Recursul la literatură e în fond un recurs la memorie, binevenit, într-un univers al senzaționalului de circumstanță. Paradigma lumii moderne nu poate fi văzută și înțeleasă doar prin prisma științei. Pentru asta e nevoie de o anumită acuitate hermeneutică în descifrarea mesajului, șirului de tribulații aparent iraționale ale existenței. Ar fi exagerat să credem că scriitorul, cu mijloacele sale totuși modeste, ar putea acoperi acest spațiu speculativ. Dar nu de puține ori intuiția acestuia a funcționat remarcabil, premonitoriu. Ne gândim la un Dostoievski, Kafka sau

Orwell.

C h i a r dacă astăzi, la noi, această vocație particulară, marcată de un fel de desuetudine, nu se bucură de prea multă atenție, sperăm totuși că rolul său nu s-a încheiat definitiv.

Blamată sau adulată, atestată sau contestată, utilă sau inutilă, LITERATURA e până la urmă cel mai frumos pariu pe care-l poate pune cineva cu el însuși, fie și ca utopie a limbajului.

GABRIEL FUNICA – Focșani

MAȘINA DE SCRIS

Umor involuntar

„Dezorientarea mea fu tăiată de o stare care, la drept vorbind, nu o mai întâlnisem în acești șazeci de ani ai mei. Simții o presiune asupra mea. Înainta de sus în jos, lent, poate asemenea refluxului sau mai potrivit asemenea unei piulițe pe șurub.“

D.M. MIRON –
Timișoara

„În vale se-aud
„Îchiote dulci/ frecând din casă în casă/
Pesemne e balul de seară“; „Privind orașul de

pe deal/ regret că nu sunt pictor/ să înfirip un ideal“; „vorbesc într-una cu mine scriind cu lacrimi în gând concluzia: «Sunt totuși flămând de viață!»“

DAN-LUCIAN CORB –
Aleșd, Bihor

„Toate câte sunt în lume/ Fie bune, fie rele/ Toate poartă câte-un nume/ Și înconjurați suntem de ele“.

VERONICA RĂUȚU –
Plăieșu, Timișești, Neamț

Vești despre corespondenții noștri

Livia Dimulescu

Ploieșteanca Livia Dimulescu, care a asediat (și cucerit în cele din urmă) rubrica **Mașina de scris**, cu povestirile sale scrise, cele mai multe, la persoana întâi, este de curând autoarea unei cărți: **Păianjenul** (Editura Universal Cartfil). În proza scurtă din acest volum regăsim calitățile pe care le-am mai evidențiat la rubrica noastră: analiză psihologică pătrunzătoare, sinceritate dusă până la ultimele consecințe, senzualitate frenetică, trăire patetică a fiecărui moment al existenței.

Cecilia Caragea

După ce ne-a stârnit admirația, cu erudiția și sagacitatea sa, Cecilia Caragea, din Timișoara, a intrat și în atenția altor publicații. Ea a devenit de curând semnatara cronicii de modă, **Chic-Choc**, din selecta revistă literară clujeană **Apostrof**.

Important pentru toți corespondenții

● Textele pe care mi le trimiteți trebuie să fie dactilografiate (sau, cel puțin, scrise lizibil). Dacă sunteți optimiști, trimiteți-mi și o fotografie și un curriculum vitae. Dactilogramele, manuscrisele și fotografiile nepublicate NU se restituie.

● Toate scrisorile dv. se citesc cu

atenție. Toate textele literare valoroase se publică (integral sau parțial, în funcție de spațiu) în cadrul rubricii **Mașina de scris**. Toate textele literare publicate candidează automat la premiul de 1.000.000 de lei care se acordă anual, la 1 noiembrie.

● Tot dintre corespondenții **Mașinii de scris** se selectează și autorii cărora li se

asigură publicarea, pe bază de contract, a unei cărți. Numele lor se anunță la fiecare 1 martie.

● Scrisorile trebuie trimise pe adresa: Alex. Ștefănescu, la revista **Flacăra**, Piața Presei Libere nr. 1, sector 1, 71341 București.

Cele mai frumoase poezii

MASINA DE SCRIS

Beatrice Diaconu este secretar literar la Teatrul „Ion Creangă” din București. Are o personalitate multilaterală. Scribe versuri de o acută, dureroasă sensibilitate, traduce din limba franceză și în limba franceză texte dintre cele mai dificile, comentează critic, în scris, creația literară românească și elaborează teorii îndrăznețe pentru explicarea fenomenului literar în general, participă cu entuziasm și competență la europenizarea teatrului românesc. Ciclul de poeme pe care mi l-a pus la dispoziție pentru *Masina de scris*, intitulat *Casa copilăriei*, se remarcă printr-un sentimentalism intens și totuși decent, prin inteligență artistică, prin capacitatea de a-l emoționa pe cititor.

Casa copilăriei

I
Dar întunecoasele pivnițe
părăsite?

Dar perdeaua strălucitoare
țesută din fire de praf
atârnată în podul
al cărui lacăt l-am știut deschide?
Dar încă buienile
cu miros înțepător
care creșteau în jurul meu ca o
pădure?

Și bobocii galbeni de rață
de care îmi frecam obrazii
sperând c-or să rămână aurii?
Bănuții frunzelor de salcâm
din care strângeam neîmpătimită
avere?

Unde au fost toate
dacă nu dincolo
de zidurile acestei case
râzând din toate ferestrele?

II
Femeia își apleca
întotdeauna capul
Și gâtul îi devenea mai umbros
Din spatele ochilor
privirea curgea
verde
învelindu-mă
în miresme liniștitoare.
Plânsul meu
O urmărea până departe,
picurând întretăiat drumul
pe care trebuia să-l știe
la întoarcere.
Apoi
se lăsa o liniște mare
în care se auzeau doar
păsările din curte
numărând boabele cu ciocul.
În acest timp,
atotcuprinzătoare,
copilăria
se prelungea pe lângă zidurile
ale Casei

în căutarea copacului umbros
al trupului mamei.

III
Bucurie era
cerului gurii
carnea însângerată a cireșelor!
Și bucurie ochilor
vârfurile de lance
ale gardului
răsărind din frunziș!
Pe creanga cea mai de sus
și mai subțire
cu mare spaimă
cercetam în depărtare vălurile
curți

în care alți căpitani
clătinau furtunoasele poame.
Dar numai mie mi-era dat
să văd tulpina subțire
a cișmelei din colț
de unde femei
eu pulpele stropite de apă
mă strigau
acoperindu-și gura a râs.

IV
Cerulea însuși
era împărțit gospodărește
deasupra curților,
iar partea mea era bogată-n stele.
Nu râvneam
niciodată
dincolo de gard
și asta pentru că luna
îmi revenise pe bună dreptate.
O așezam
deasupra cotețelor
încrăstate cu roșu,
deasupra bucătăriei de vară
după care cuibăriseră
viespi
vărgate și iuți la mânăie.
Dar mai ales o culcam
deasupra scrânciobului
în care o legănam
până când
purtată pe brațele subțiri ale
mamei

plecam să-i dorm somnul
în altă parte.

V
Ceardacul
creștea în jurul casei ca nacela
unui balon vâruit
Era acolo cel mai ascuns
loc
în care păianjenii țeseau
mută tovarășie
muștelor.
Narcisele răsăreau printre
scânduri

pe jumătate înăuntru.
Dar ele pe atunci se numeau
ZARNACADELE
și de aceea
puteau fi trecute ușor
cu tăișul petalelor pe vârful
limbii

și apoi mestecate amărui
și acru.
Dacă săreai în grădină
- înalte erau salturile acelea
și prelungi -
Te amestecai într-un popor
de cârciumărese portocalii
și acolo se putea adormi
fără veste
secerat de zumzetul lor.

VI
În zilele acelea
godinul
îngrășat cu carbuni
se făcea mânios
și se ridica aburind
de la podea.
Perdelele fluturau
deasupra marelui gol
lăsat în urmă
de camera rotitoare
cu toate ușile dulapurilor
trântindu-se.
Mulțimi de femei
cu chipul îngrijorat
al mamei

își treceau mâna
deasupra frunții mele.
Iar capul
odihnindu-se între mari perne
albe

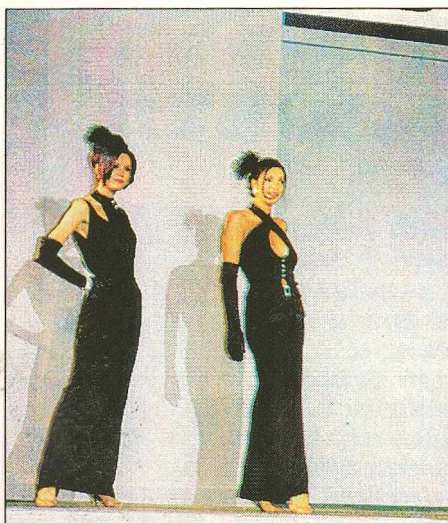
dănuia în spasmul
mercurului urcător.
Martor congestionat de neputință,
oginda,
se vărsa în odaie.

VII
Vedeam
din spatele ferestrei
- mereu trebuia să m-ascund -
cum trece timpul
prin coaja copacilor.
Privirea,
lovind ca o piatră,
sfârâia,
prefăcând totul în mici
mușuroaie.

Dacă mă înălțam pe vârfuri
(dar asta se întâmpla mai demult
când nu ajungeam pân' la geam)
puteam pătrunde lucrurile direct
în miez.
îmbătrânindu-le bucată cu bucată.
În camera încuiată
pentru vinile pe care ei le
născociau

despre mine
(Cred că au înțeles totuși ce
putere aveam)
pândeam prin gura de foc a
ferestrei

mișcarea invizibilă
pentru ceilalți
care scutura coaja grădinii.

Janina Ștefan există în moda românească de trei ani și, chiar de la debutul din primăvara anului 1994, a surprins pe toată lumea. Păstrându-și unitatea de stil, ea reușește să aducă de fiecare dată ceva nou, transformându-se de la o colecție la alta. Evoluția sa dovedește o constantă creștere valorică, fapt ce a dus la încheierea unei identități de marcă pe piața modei românești.

Istoria celor 4 J

Prima colecție „J 1” a fost prezentată la deschiderea oficială a World Trade Center. O colecție de avangardă, cu accente dramatice și expresioniste, în care apăreau elemente Cyber și futuriste. A urmat colecția „J 2”, prezentată în august 1994, tot la World Trade Center, care a surprins prin schimbarea de registru stilistic – de la avangardă la clasic. Grădina Palatului Elisabeta avea să fie locul de prezentare a următoarei colecții –

Janine de

„J 3”, în iunie 1995. Era primul show de modă Janine în aer liber, cu o colecție romantică, în care siluetele diafane și imprimeurile florale au adus un aer parnasian. În decembrie 1995, World Trade Plaza s-a transformat într-un „atheneum al modei” pentru o „simfonie în oranj”: colecția „J 4”. O nouă schimbare de ton, o nouă provocare: linii vestimentare în oranj și ansambluri din diferite stoffe combinate cu piele de șarpe.

Femeia eliberată

Janine nu creează haine, ci personaje originale; nu vehiculează niște produse, ci comunică mesaje – despre ea, despre femeia modernă – pentru că importanță este calitatea exemplului civilizator și nu cantitatea. Colecțiile sale își păstrează unitatea prin esența mesajului pe care îl transmit: o femeie eliberată de prejudecăți, care alege să-și exprime feminitatea tranșant și senzual. De fapt, Janine a creat soluții pentru eliberarea femeii prin veșmânt și comunicare. Personajele sale sunt puternice și nonșalante tocmai pentru că au siguranța compatibilității între trup și veșmânt. Un veșmânt nu are valoare decât dacă trăiește în armonie cu trupul care îl poartă.

Din punct de vedere tehnic, colecțiile Janine au cuprins mereu între 100 și 150 de produse. Janine a creat ansambluri vestimentare complete, rezolvând fericit toată gama de accesorii – de la machiaj și coafură, până la încălțăminte. Scopul propus este acela de a construi, dincolo de

toate, o nouă imagine și de a oferi femeii cât mai multe și mai noi modalități de exprimare.

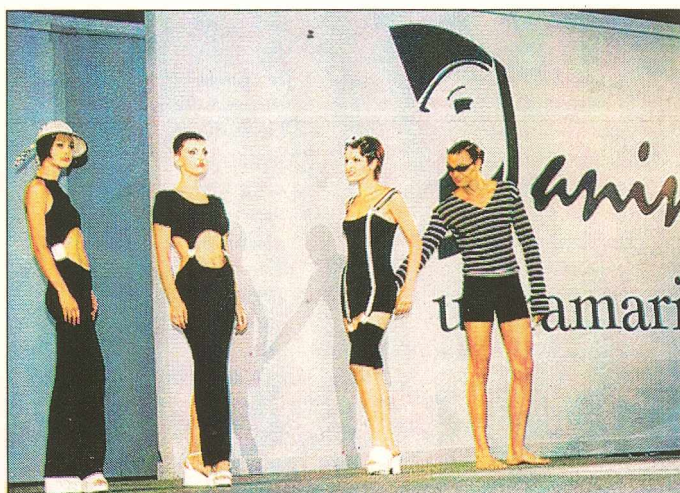
Moda ca spectacol

Colaborarea cu regizorul Ovidiu Bose Paștina a transformat prezentările de modă Janine în show-uri totale, spectacole de sunet și lumină.

Se știe că o colecție de modă începe

să trăiască după ce prezentarea ei pe scenă s-a sfârșit. Trăiește în mințile celor care au văzut-o, în viața celor care-i poartă piesele. Imaginile ei sunt duse mai departe de mass-media ca mesaje de stil. De altfel, din acest punct de vedere, ceea ce rămâne în atenția noastră din moda românească – din 1989 încoace – este excelența film de modă realizat de regizorul Ovidiu Bose

Ia 1 Ia... 5

Paștina cu colecția „J 2“. Poate că nimic nu caracterizează și nu transmite mai bine mesajul stilului Janine decât acest film de televiziune.

Refuzul tiparului într-o meserie a tiparelor

Ultima colecție semnată de designerul Janina Ștefan – J 5 „Ultramarine“ – este diferită de tot ce a realizat până acum și marchează intrarea artistului în perioada sa de maturitate. Iar alegerea familiei de nuanțe a **Marelui Albastru** – ca dominantă cromatică a colecției –

exprimă exact această maturitate. De fiecare dată, show-urile Janine au fost o surpriză. Și de această dată **show-ul J 5 „Ultramarine“** a fost un **experiment în modă** – condus de regizorul Ovidiu Bose Paștina – menit să pună în valoare simbolurile mesajelor vestimentare ale colecției. Totul – de la **construcția scenografică inedită** și până la **prezența muzicii live** – a fost gândit să ofere un cadru spectaculos de desfășurare pentru o colecție de peste 150 de piese, prezentată cu peste 40 de modele.

Și de această dată, Janine refuză să se repete pe sine, dar își afirmă puternic consecvența caracteristică. Ea este coerentă nu prin repetiție, ci prin cadența inovației.

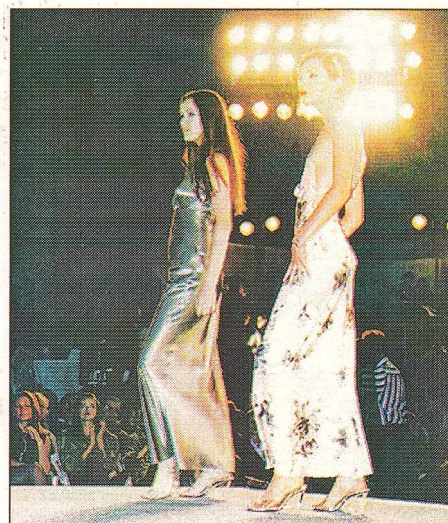
Cu gândul la Marilyn Monroe

Noua colecție J 5 „Ultramarine“ își propune – din punctul de vedere al stilisticii cromatice – să substituie **albastrul ultramarin** omniprezentului, până acum, negru, care a dominat vestimentația haute-couture din ultimii ani, mai ales o dată cu instaurarea ofensivei minimalismului american. De fapt, este un **manifest pentru culoare** printr-o negare a non-culorii.

Astfel, negrul este redus până la dispariție din combinațiile cromatice, demers ce lasă câmp liber unui univers coloristic ce recom-pune Marele Albastru. Nu trebuie uitat că

albastrul și verdele fistic sunt culorile vedetă în actualul sezon (lansate cu mare succes în colecția casei GUCCI).

Albastrul este cea mai purtată gamă cromatică din lume – spun statisticile – și, în funcție de croială, el merge de mi-

nune într-o diversitate de ocazii sociale, de la cele mai banale, până la cele mai pretențioase.

În colecția J 5 „Ultramarine“, combinațiile de rezistență sunt **nuanțele de albastru cu bej și cu alb**, precum și folosirea albastrului ca **accent de culoare** în imprimeuri pe fonduri bej, ivoire, gri-perle, somon, argintiu, roz.

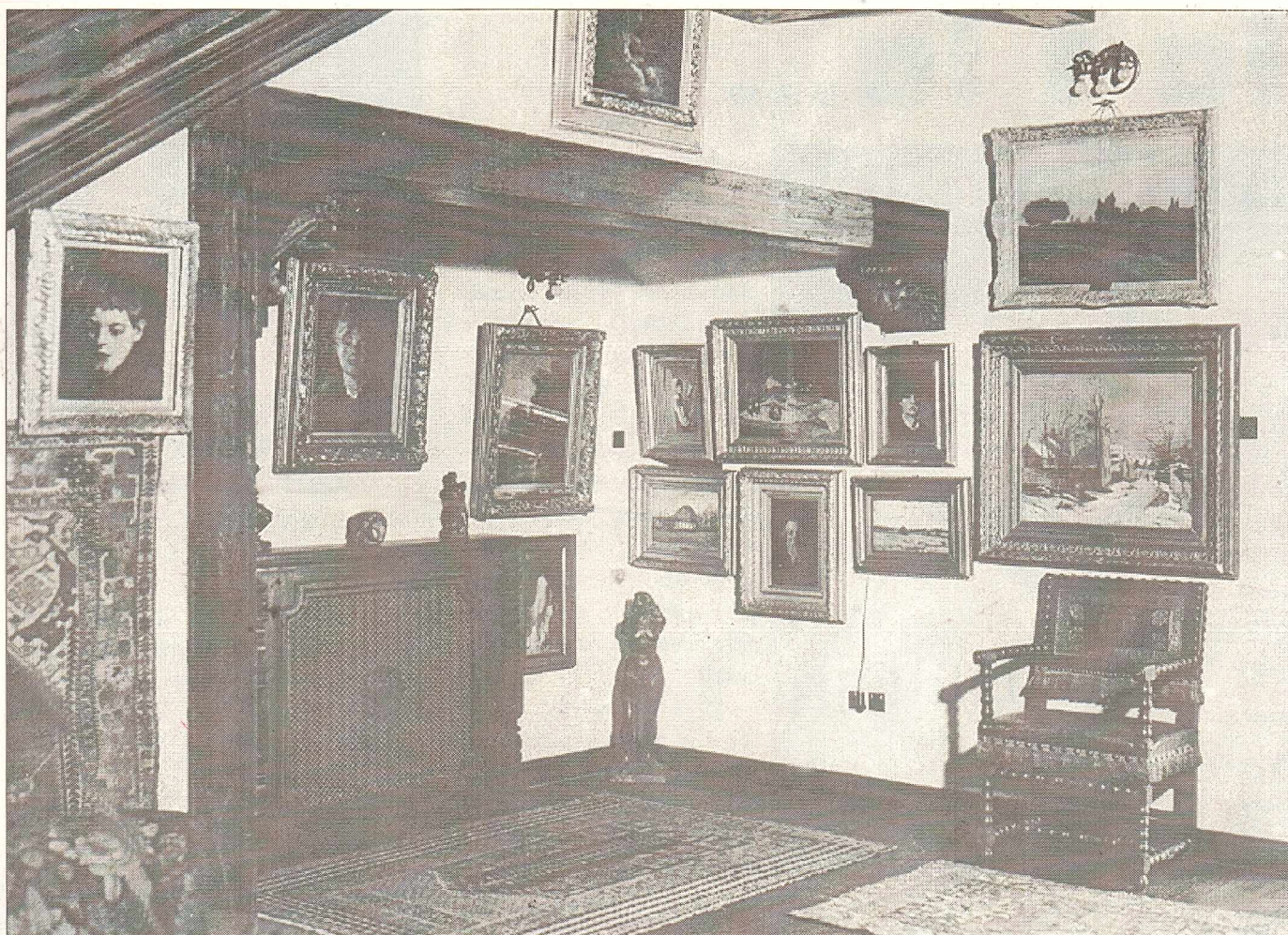
O secțiune specială a colecției, dedicată vestimentației pentru tinerele fete, oferă con-

traste aproape foviste între nuanțe acide de albastru deschis (de la turcoaz la verde fistic) și nuanțe stridente de ciclam, galben citrin și oranj.

Modelele propuse de noua colecție se inspiră din formele vestimentare ale perioadei **anilor '30, '50 și '60**, având ca vedetă **silue-ta tip Marilyn Monroe**.

Desigur, ar mai fi multe de spus, dar credem că imaginile vorbesc de la sine.

Muzeul Zambaccian a dispărut 20 de ani

„În 1930 am cumpărat de la colecționarul Ruleta peisajul *Intrarea în pădurea de la Fontainebleau* de Grigorescu, pe 100.000 lei. Pe pânza mare *Trandafirii albi* ai lui Luchian, am numărat 120.000 lei în 1932, ceea ce însemna pe vremea aceea 200 de napoleoni, cu care vânzătoarea a petrecut trei ierni în șir la Nisa. În expoziția din 1925 a lui Petrașcu am plătit pe o natură moartă, o masă cu mere, flori și cărți, ce-i drept o pânză remarcabilă, 35.000 lei. Iar pe autoportretul său cu bereta roșie, vândut de artist și recuperat de mine ceva mai târziu, 50.000 lei. În 1940, colecționarul și criticul Virgil Cioflec, dorind să perfecționeze cultura de orez a moșiei sale din Mârșa, mi-a vândut un portret de femeie bălaie de Grigorescu, o *Scară cu flori* de Luchian și *Tufănelele în ulică* ale aceluiași pentru 800.000 lei cu care a cumpărat

un tractor, un automobil și și-a plătit și unele datorii la bancă”, așa își cheltuia averea în zilele lui bune **Kricor H. Zambaccian**.

Zambaccian? Este astăzi numele unei

străzi din București, a fost numele unui muzeu de artă de pe aceeași stradă, după ce zeci de ani a fost numele celui mai mare colecționar de pictură din România. Adică Kricor Zambaccian zis

O ilustrată din Balcic de la Ion Teodorescu Sion: „Dragă Gricor, sunt de aproape două săptămâni aci și-mi fac cura

regulat; printre picături mai fac și câte un studiu. Pe la 15 ale lunii cred că voiu pleca la munte - adică la muncă; până atunci sper să primesc făgăduința ta, de care am multă nevoie. Cu drag și prietenească strângere de mână, Sion” - 4 august 1923.

Zambacu, fiu al unei familii de armeni cu tradiție în industria textilă, el însuși studiind ingineria și vioara la Anvers. A strâns cea mai importantă colecție de pictură românească, de la Grigorescu la Baba. Artiștii l-au admirat și i-au purtat recunoștință, autoritățile l-au alintat ori de câte ori îi foloseau lucrările din colecție pentru expoziții în țară sau străinătate. „Consternați erau adevărații burghezi care se uimeau că puteam plăti peste un milion pentru un mic nud de Renoir și peste două mii de lire sterline pentru un portret de fetiță de la țară de Cézanne”.

Zambaccian a murit în 1962, toamna, avea 73 de ani și în centrul Bucureștiului lăsa un muzeu care îl reprezenta ca stil și opțiuni artistice.

„Când Zambaccian desfăcea un covor - scria George Călinescu - un Shiraz sau un Tebriz, rămânea ca într-un fel de copilărească prostrație, își sugea buzele, era în culmea extazului (...), asculta tot așa de smerit, cocoșat de tulburare emoțională în fotoliu, o simfonie de Beethoven, fericit când la picioarele lui se întindea și un covor oriental iar pe perete, în fața ochilor îl întâmpina o pictură de G. Petrașcu sau de N. Tonitza”.

Zambacu a fost trădat

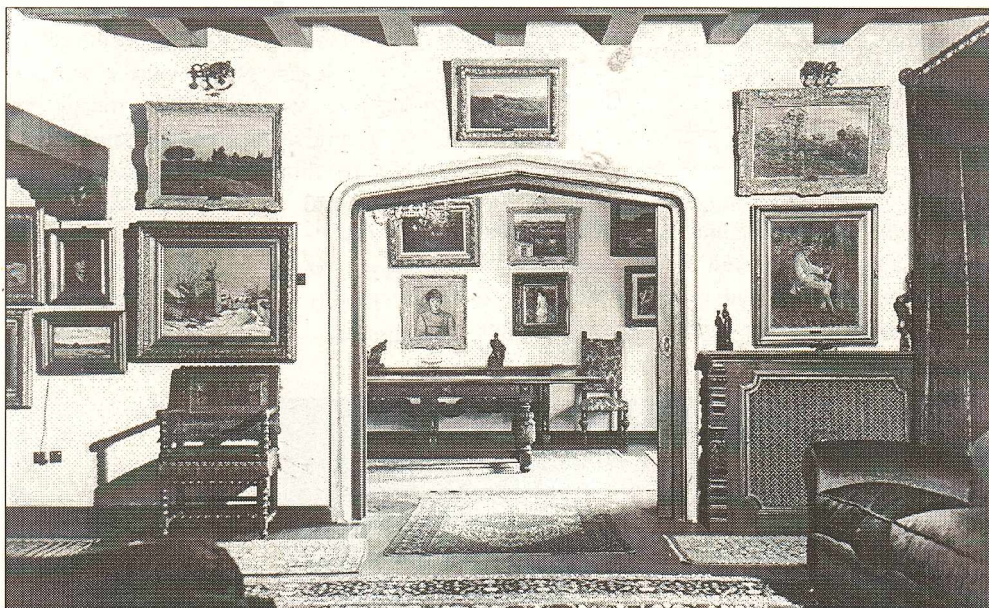
În 1977 Muzeul Zambaccian a fost închis. Zambacu a fost trădat, înșelat. El donase casa și colecția sa statului numai și numai pentru a fi muzeu. Dar Elena Ceaușescu decide, după cutremur, că sunt prea multe muzee de

act oficial, tablourile și sculpturile sunt transferate și depozitate la Muzeul Colecțiilor, iar clădirea și o parte din mobilă trec în fondul de protocol al PCR. Din acel moment colecția

colecționari și ar trebui unite toate într-o singură clădire. Justificarea de protocol: la cutremur clădirile au fost afectate și sunt nesigure. Cert este că Muzeul Zambaccian este închis fără vreun

Academie un an mai târziu. Zaharia Stancu, când scria despre Zambaccian, pe care l-a cunoscut în 1924, preciza sec, într-o propoziție: „Era, din 1945, membru al Partidului Comunist Român”. Există un mic mister care poate fi elucidat cu o frază a lui Radu Bogdan din 1966: „În iulie 1945, la câteva luni după instaurarea regimului democrat-popular, colecția Zambaccian a fost asimilată cu muzeele statului”, și nu urmează decât punct și virgulă. „... de fapt, pusă la dispoziția oricui se arăta dornic s-o viziteze, ea îndeplinea încă de mult un asemenea rol; dar de abia acum acest rol a fost recunoscut și consacrat oficial, întrunindu-se condițiile de sprijin și înțelegere care au îngăduit nu numai simpla donare a colecției, ci și transformarea ei, după norme științifice, într-un adevărat muzeu”.

În '47 muzeul avea doar colecția de artă românească. În '57 clădirea a

Zambaccian nu a mai fost expusă integral niciodată. Și, mai mult, s-a dovedit că cea mai afectată clădire a fost tocmai sediul Muzeului Colecțiilor.

O donație pentru popor sau în loc de mulțumiri

Ca să-și protejeze colecția și familia, Zambacu a donat colecția sa de artă „poporului”. Muzeul s-a deschis la 1 martie '47. Zambaccian a fost sărbătorit la Ministerul Artelor și primit ca membru corespondent în

suferit unele modificări și Zambacu mai cedează o parte din tablourile pe care le-a păstrat: Aman, Grigorescu, Luchian, un portret de Ciucurencu.

La finele lui '62, fratele său, Onic, renunță și la colecția de pictură străină, Bonnard, Corot, Delacroix, Picasso, Matisse, Pissaro, Sisley, Renoir, Utrillo și Portret de fetiță al lui Cézanne, pe care Zambacu l-a cumpărat de la celebrul Ambroise Vollard. Acum muzeul avea 295 de piese, între care și un ultim portret al colecționarului, făcut de Corneliu Baba în 1961.

Muzeul este închis abuziv în '77. Nepoții lui Zambaccian, Jacques și

Marcel, au protestat degeaba. Peste câțva timp, Jacques rămâne în SUA. În '90 începe o campanie de redeschidere a muzeului. O sprijină și un congresman american. Până în vara lui '94, totul este trecut sub tăcere, casa Zambaccian a fost închiriată de Guvern Fundației Fulbright pentru câteva mii de dolari. Totuși, în august '94, Guvernul se hotărăște să redeschidă muzeul. Vor fi necesare două hotărâri de guvern. În 5 august: „Se aprobă transmiterea imobilului situat în municipiul București, str. Zambaccian nr. 21 A, sect. 1, bun proprietate publică, împreună cu terenul aferent, din administrarea Ministerului Afacerilor Externe în administrarea Ministerului Culturii – Muzeul Național de Artă –,

Portretul de fetiță al lui Cézanne cumpărat de la Ambroise Vollard

Dar muzeul nu este deschis. Tocmai în vara lui '96 clădirea este eliberată și încep amenajările. Cea mai mare bucurie a lui Marcel Zambaccian a fost să găsească culele tablourilor încă înfipite în pereți.

Mulțumiri oficiale

În arhiva Zambaccian se găsesc scrisori oficiale prin care autoritățile îi mulțumeau lui Zambacu pentru expunerea unor lucrări din colecția personală în locuri publice. În 5 iulie 1932 îi mulțumea Academia, în '33

Muzeul Simu împrumuta lucrări pentru o expoziție

de grafică românească, iar în 27 martie '40 primarul

general al Bucureștiului îi scria: „Stimate domn, Vă

rugăm să binevoiți a accepta ca valoroasa Dvs. colecție de

artă să fie expusă într'unul din pavilioanele organizate în

cadrul „Lunii Bucureștilor 1940“. Aranjamentul interior

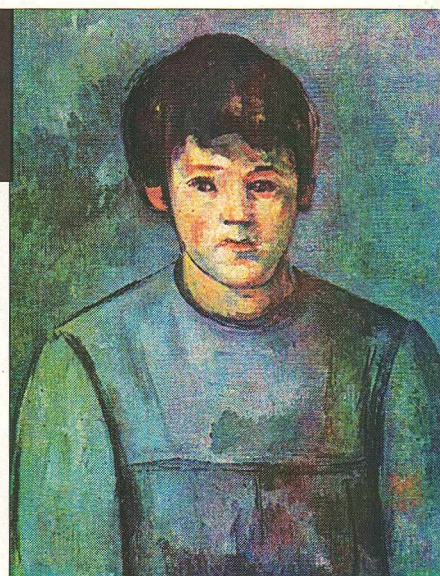
urmează a se executa după indicațiunile Dvs. Primiți vă rugăm, stimat domn,

asigurarea considerațiunii noastre aalese“. Se pare că

înainte de a deveni muzeu colecția Zambaccian a fost mult

mai prețuită de autorități, Zambacu a fost respectat și nu

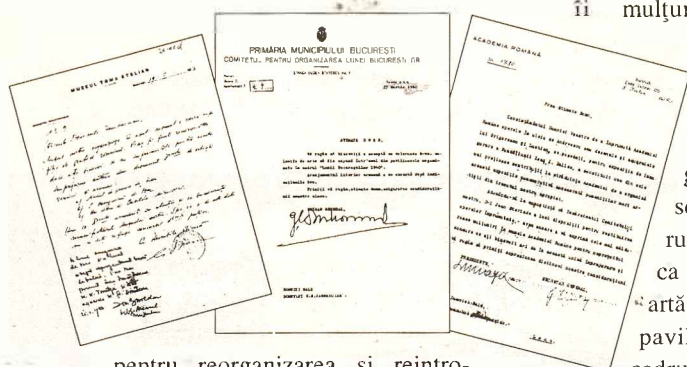
înșelat.

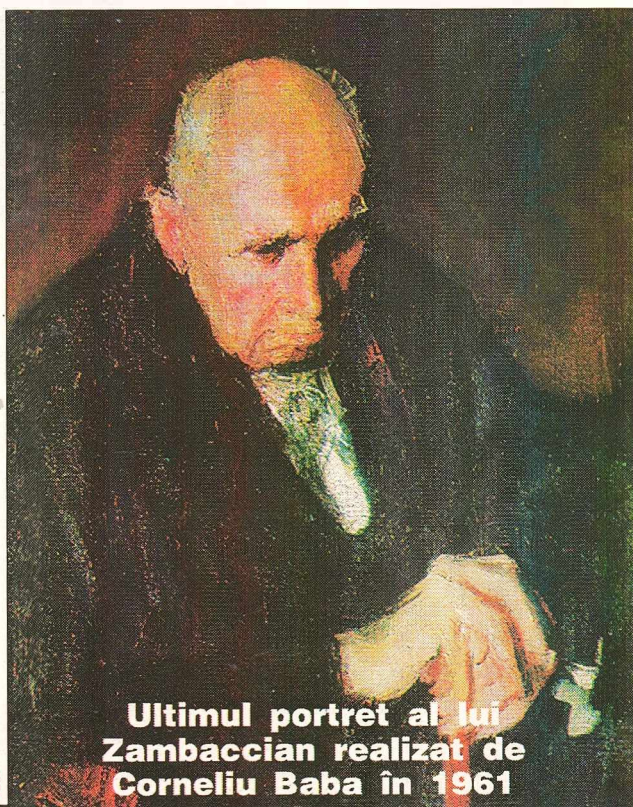
Unsprezece pictori îi scriu lui Zambacu

„Stimate Dle Zambaccian, înțelegerea și sacrificiul de care ați dat dovadă pentru strângerea comorilor de artă cari constituiesc până acum colecția Dvs. subliniază încă odată că inițiativa gesturilor generoase trebuie așteptate tot de la particulari.

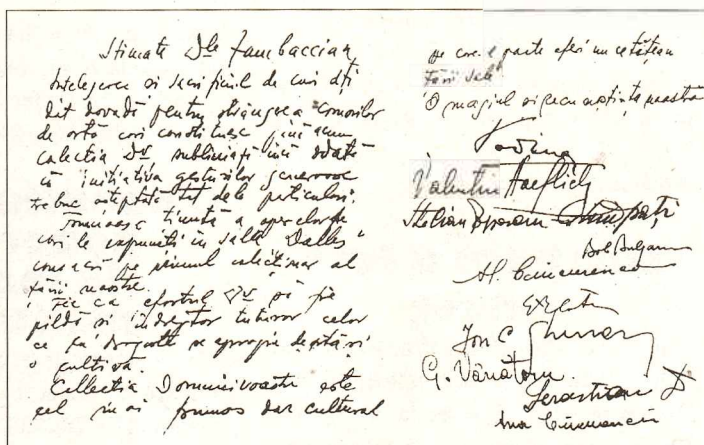
Frumoasa ținută a operelor pe cari le expuneți în sala Dalles consacră pe primul colecționar al țării noastre. Fie ca efortul Dvs. să fie pildă și îndreptar tuturor celor ce se apropie de artă și o cultivă. Colecția domniei voastre este cel mai frumos dar cultural pe care-l poate oferi un cetățean țării sale. Omagiul și recunoștința noastră...“ (Semnăturile le puteți vedea în facsimilul de mai jos.)

pentru reorganizarea și reintroducerea în circuitul muzeistic național a colecției de artă K. H. Zambaccian“. Peste câteva luni mai este nevoie de o hotărâre pentru „transmiterea fără plată a imobilului“.

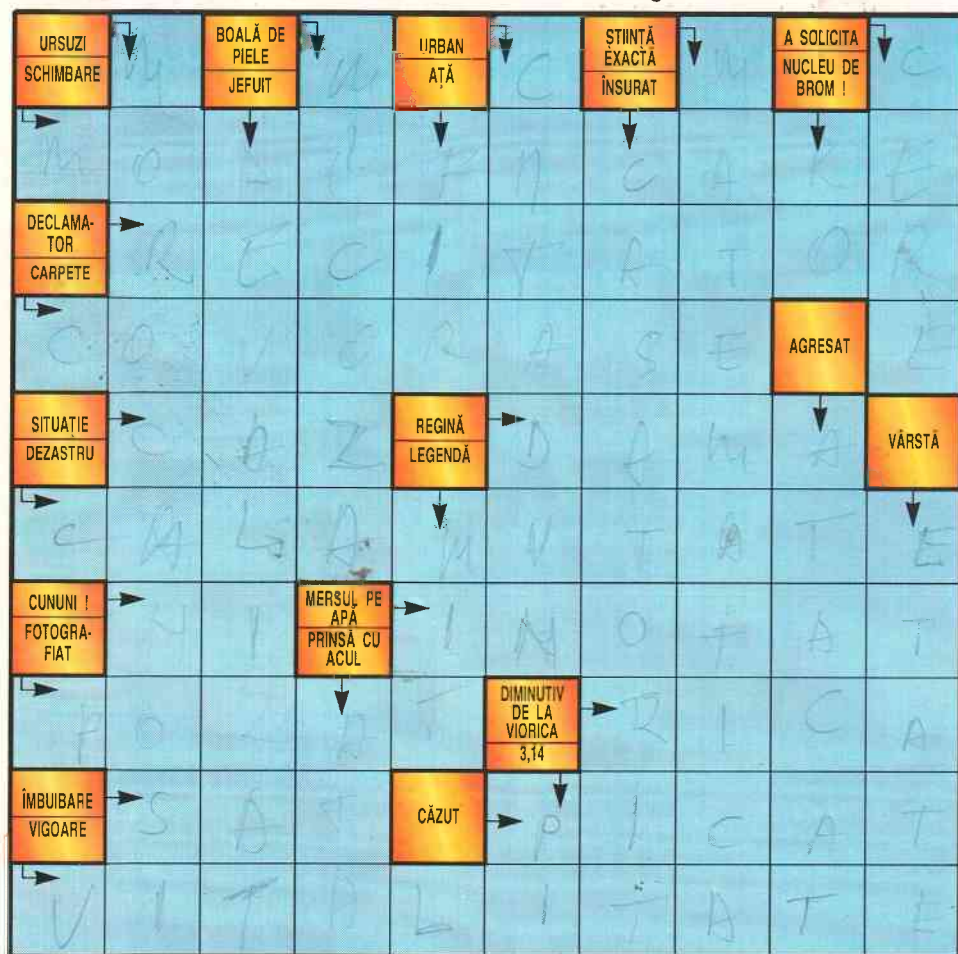

Ultimul portret al lui Zambaccian realizat de Corneliu Baba în 1961

CLARIFICĂRI

Integramă de ALINA ZGUBEA

Micul Toto și-a rupt un deget de la mână și a fost dus la spital. La întoarcere, bunicul își exprimă uimirea:

– Cum așa? Nu ți-au pus mâna în ghips?

– Nu, n-a fost nevoie! Mi-au dat acest spray. Îmi dau cu el pe deget și acesta stă drept pentru două ore...

– Știi ceva? Dacă-mi împru-

UMOR

muți și mie acest spray pentru diseară, îți dau zece mii de lei.

A doua zi, bunicul îi înapoiază tubul de spray, împreună cu două mii de lei.

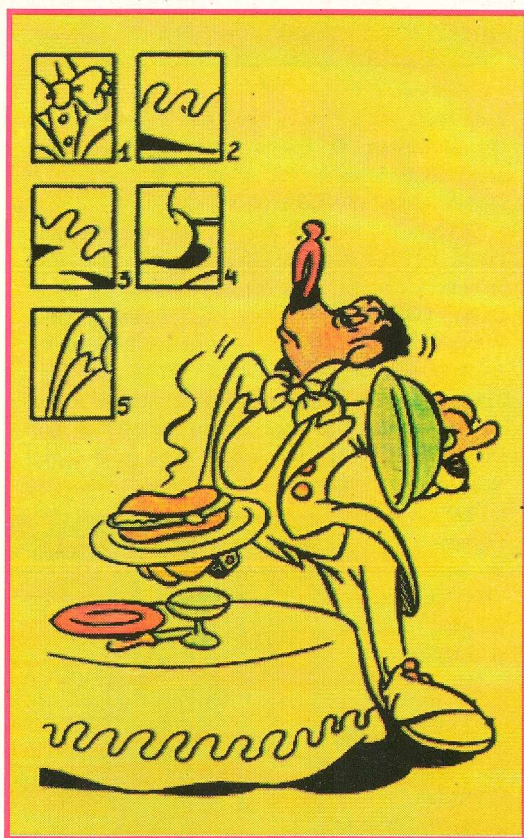
– Dar, bunicule, ne-am înțeles să-mi dai zece mii...

– Pentru restul... mergi la bunica!

O doamnă se plânge medicului:

– Nu știu ce se întâmplă doctore, dar de când m-am întors de la mare, roșesc tot timpul...

– Gândiți-vă la altceva...

Numai două dintre cele cinci detalii se potrivesc desenului. Care?

– Am hotărât să-i dedic o „natură moartă”...

CALCULE ARITMETICE

	x		-		= 1
x		+		:	
	+	8	-		= 9
-		-		x	
	-		+		= 2
= 1		= 7		= 3	

	:		+		= 9
-		+		-	
	+	9	:		= 7
x		-		x	
	+		-		= 8
= 9		= 7		= 5	

Un secol de în cifre

□ De peste patru decenii, România

● La J.O. de la Atlanta s-au înscris 197 de țări (din cele 202 afiliate la C.I.O.), cu peste 11.000 de sportivi, care se întrec în 271 de probe și vor fi răsplătiți cu 604 medalii de aur, 604 de argint și 630 de bronz.

● Aprinsă în Olympia elenă, Flacăra olimpică va arde (pe tot parcursul Jocurilor) într-o cupă de 39,6 m înălțime.

● Întrecerile sunt relatate de circa 15.000 de ziariști.

● Pentru toate competițiile s-au pus în vânzare 11 milioane de bilete.

● Piesa muzicală oficială a J.O. de la Atlanta se intitulează „Reuniți eroii” (Summon the Heroes) și aparține compozitorului american John Williams, cel care a creat și temele muzicale ale J.O. din 1984 și 1988.

Întrecerile celei de-a 26-a Olimpiade marchează un secol de olimpism modern. ● Astfel, la 5 aprilie 1896, din inițiativa baronului Pierre de Coubertin (creatorul celebrei formule „Citius, altius, fortius”) la Atena începea prima ediție modernă a Jocurilor (13 țări participante, 311 sportivi – nici o femeie).

● Primul campion olimpic modern a fost americanul James B. Connolly (13,71 m la triplu salt).

● Memorabilă a rămas victoria la clasicul maraton (42,195 km) a ciobanului grec Spyridon Louis.

La ediția a II-a – Paris, 1900 consemnăm prima prezență a unui sportiv român, George A.

Plagino (tir, talere).

Următoarele J.O. au fost găzduite de St. Louis (1904), Londra (1908), Stockholm (1912) și Anvers (1920). la cele din 1916 de la Berlin renunțându-se din cauza războiului.

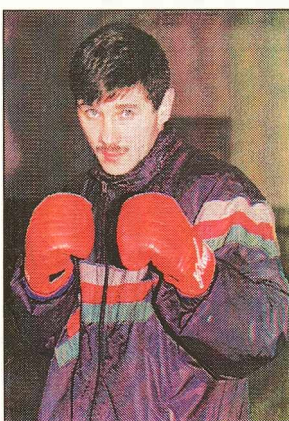
Din nou la Paris, în 1924, ediția a VIII-a. ● România a obținut prima medalie olimpică (bronz), cu echipa de rugby. ● Prezent la startul a 7 curse, atletul finlandez Paavo Nurmi a devenit campion de 5 ori.

● Născut la Timișoara (1 iunie 1904) și emigrat împreună cu părinții în SUA, celebrul actor Johnny Weismüller („Tarzan”) a stabilit ca înotător numeroase recorduri mondiale și a câștigat trei titluri olimpice în 1924 și două în 1928, la Amsterdam.

După Los Angeles (1932), a urmat Berlinul în 1936. ● Călărețul Henri Rang aduce a doua medalie olimpică pentru România - de această dată argint.

Edițiile oficiale din 1940 și 1944 au fost anulate din cauza conflagrației mondiale.

După Londra (1948), a urmat Helsinki, 1952. ● Iosif Sârbu (tir, armă calibru redus, 40 focuri culcat) avea să devină primul campion olimpic al României. ● Boxerul Vasile Tiță (medalie de argint) este învins în finala categoriei 75 kg de

Floyd Patterson, viitorul campion mondial al greilor profesioniști.

● În preliminariile turneului de fotbal, la Turku, reprezentativa României pierde cu 2-1 în fața Ungariei, viitoarea campioană.

Melbourne, 1956. ● Leon Rotman (canoe 1.000 m și 10.000 m) - primul sportiv român care obține două

titluri la o singură ediție. ● Alți medaliați cu aur: Dumitru Alexe - Simion Ismailciuc (C 2 - 1.000 m), Nicolae Linca (box, cat. 67 kg), Ștefan Petrescu (tir, pistol viteză).

Roma, 1960. ● Cu 3 medalii de aur (Iolanda Balaș - atletism, înălțime, Dumitru Părvulescu - lupte greco-romane și Ion Dumitrescu - tir, talere), una de argint și 6 de bronz, România ocupă locul 12 din 83 țări participante. ● Boxerul american Cassius Clay (alias Muhammad Ali) devine campion olimpic la cat. 81 kg.

Tokyo, 1964. ● 2 medalii de aur (atletele Mihaela Peneș - sulită și Iolanda Balaș), 4 medalii de argint,

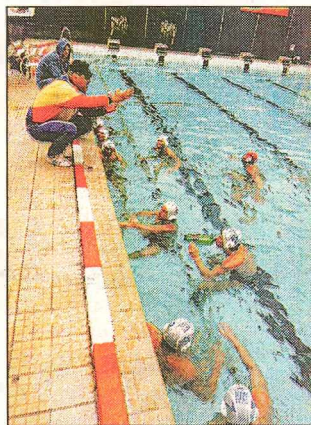
România a deplasat la Atlanta o delegație formată din 166 de sportivi (prezenți la 20 de discipline) și 86 de oficiali. Desigur, gândurile noastre de succes s-au îndreptat spre gimnastică, scrimă, box, polo, haltere, caiac-canoe, deși nu este exclus să producem unele surprize plăcute la atletism, canotaj, înot, judo, lupte, tir sau tenis de masă.

6 de bronz așază România pe locul 15 între cele 93 țări participante. ● Echipa reprezentativă de fotbal ocupă locul 5, ca și cea de polo. ● Locul 4, în schimb, pentru voleibaliste și voleibaliști.

Mexico City, 1968. ● Cu un nou record olimpic (58,28 m), Lia Manoliu (36 ani) câștigă proba de aruncare a discului, fiind cea mai vârstnică atletă din istoria J.O. ● La săritura în lungime, Viorica Viscopoleanu câștigă nu numai proba (cu 6,82 m), dar stabilește și 6 recorduri: mondial, olimpic, european, balcanic, național și al stadionului. ● Aur, de asemenea, pentru Ionel Drămbă (scrimă, floretă) și Ivan Patzaichin - Serghei Covaliov (C - 1.000 m) ● Robert Bob Beamon - 8,90 m la lungime, James Hines - 9,95 la 100 m, Richard Fosbury - 2,24 m la înălțime (toți SUA) stabilesc noi recorduri mondiale și olimpice.

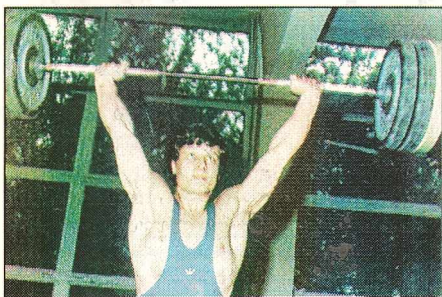
Ediția XX - München, 1972.

● Cu 3 medalii de aur (Ivan Patzaichin și luptătorii Gheorghe Berceanu și Nicolae Martinescu), 6 de

olimpism și date

printre protagonistele întrecerilor

argint și 7 de bronz România se situează pe locul 13 (122 țări). ● Lia Manoliu era prezentă la cea de-a șasea Olimpiadă a sa. ● Înătorul american Mark Spitz a obținut 7 medalii de aur.

Montreal, 1976. ● „Olimpiada Nadiei Comăneci” - 5 medalii (3-1-1) și prima gimnastă din istorie care a obținut nota 10. ● România pe locul 6 în clasamentul pe puncte și pe 9 în cel pe medalii (92 țări).

Moscova, 1980. ● Alte 4 medalii pentru Nadia (câte două de aur și argint). ● România - locul 7 în clasamentul pe medalii (81 țări).

Los Angeles, 1984. ● Devansată doar de SUA (lipsind URSS și RDG), România ocupă locul 2 (din 140 țări) în clasamentul pe medalii (20-16-17). ● Gimnasta Ecaterina Szabo obține 4 medalii de aur și una de argint, iar canotoarele câștigă 5 din cele 6 titluri.

Seul, 1988. ● Gimnasta Daniela Silivaș (3-2-1), trăgătorul Sorin Babii, luptătorul Vasile Pușcașu, atleta Paula Ivan și canotoarele Olga Homeghi - Rodica Arba sunt vedetele delegației noastre.

Ediția XXV - Barcelona, 1992. ● Gimnastica - prin lidera Lavinia Miloșovici (2-1-1), canotajul (masculin și feminin), floreta (feminină) precum și alte sporturi au situat România pe locul 14 (172 țări).

Dar iată cum arată bilanțul participărilor românești la Jocurile Olimpice până în prezent: **59 medalii de aur, 70 de argint și 90 de bronz, în total 219.** Sperăm că li se vor adăuga cât mai multe! Să vedem și de unde ar putea apărea.

Gimnastică. Începând din 1976, sportivele noastre s-au aflat permanent în lupta pentru supremație, fie că s-au numit Nadia Comăneci, Ecaterina Szabo, Daniela Silivaș ori Lavinia Miloșovici. Și de această dată ele au ca obiectiv medalia de aur la echipe și, de asemenea, cât mai multe locuri pe podium la individual. Trebuie să spunem totuși că, în ultimul timp, lotul nostru olimpic s-a confruntat cu multiple probleme de sănătate. Astfel, Lavinia-Corina Miloșovici a suferit o entorsă la gleznă, Gina Gogean a fost operată de apendicită, Ana Maria

Bican s-a accidentat chiar la Atlanta, iar la Andreea Cacovean și Claudia Presăcan a trebuit să se renunțe tot din motive medicale. Din fericire, primele două s-au refăcut, antrenorul coordonator al lotului, Octavian Belu, apelând și la Simona Amânar, Alexandra Marinescu, Ionela Loaieș și Mirela Tugurlan.

Scrimă. Din nou o disciplină la care sportivii noștri au avut o comportare frumoasă la J.O. În plus, la floretă, România are de apărut prestigiul de campioană mondială în 1994 și de vicecampioană mondială în 1995, în componență cu Laura Badea și Reka Szabo, actualele campioană mondială și respectiv europeană.

Box. Singura medalie de aur pentru pugilatul românesc la J.O. a fost cucerită de Nicolae Linca în 1956. Atlanta se constituie în ultimul tren olimpic pentru multiplul campion mondial și european Francisc Vaștag, după cum Leonard Doroftei, Sabin Bornei, Crinu Olteanu, Marian Simion sau Ovidiu Bali păstrează șanse la medalii.

Polo. Singura reprezentantă a jocurilor sportive românești la Atlanta. Poloștii noștri și-au propus situarea între primele 6 echipe la turneul olimpic și calificarea directă la C.M. '97 (Perth, Australia). Cea mai bună performanță la J.O.: locul 4 în 1976.

Haltere. Aflat probabil la ultima competiție de anvergură, ocupant al locului 4 la J.O. '92: Nicu Vlad (categ. 108 kg) este un candidat îndreptățit la titlul olimpic obținut și în 1984. Alături de el se vor afla Traian Cihărean (54 kg), Marius Cihărean (59 kg), Lucian Maxinean (64 kg) și Ovidiu Fătu (76 kg).

Kiaic-canoe Având ca antrenor coordonator pe „amiralul” Ivan Patzaichin (4 medalii de aur și 3 de argint la J.O. în perioada 1968-1984), vom fi prezenți la 11 din cele 12 probe olimpice. Echipajele Grigore Obreja - Gheorghe Andriev (C 2 - 500 m), Marcel Glăvan - Antonel Borșan (C 2 - 1 000 m) sau Sanda Toma - Raluca Ioniță (K 2 - 500 m) sunt doar exemplele cele mai la îndemână de la care

așteptăm medalii.

Atletism. Un lot de 24 de sportivi, dintre care îi vom enumera doar pe Felicia Țilea (recent a trimis sulița la 69,26 m stabilind cea mai bună performanță mondială a anului), Gabriela Szabo (învingătoare în Grand Prix-ul de la Paris în fața mozambicanei Maria Mutola la 1.500 m și locul 2 în reuniunea de la Oslo în proba de 5 000 m, fiind depășită de portugheza Fernanda Ribeiro) și Bogdan Țăruș - 8,29 m la lungime.

Tenis de masă. Emilia Ciosu (loc 5 la J.O. '92, singura europeană între primele 8) și „japoneza” Otilia Bădescu se pot înscrie printre protagoniste.

Tir. Cu o excepție (1976), tirul românesc a cucerit medalii la toate edițiile la care a participat. De altfel, Sorin Babii a devenit campion olimpic în 1988 la pistol liber, iar în 1992 a ocupat locul 3 la pistol aer comprimat, în timp ce Ion Toman s-a clasat pe locul 4 în 1992 la talere (skeet).

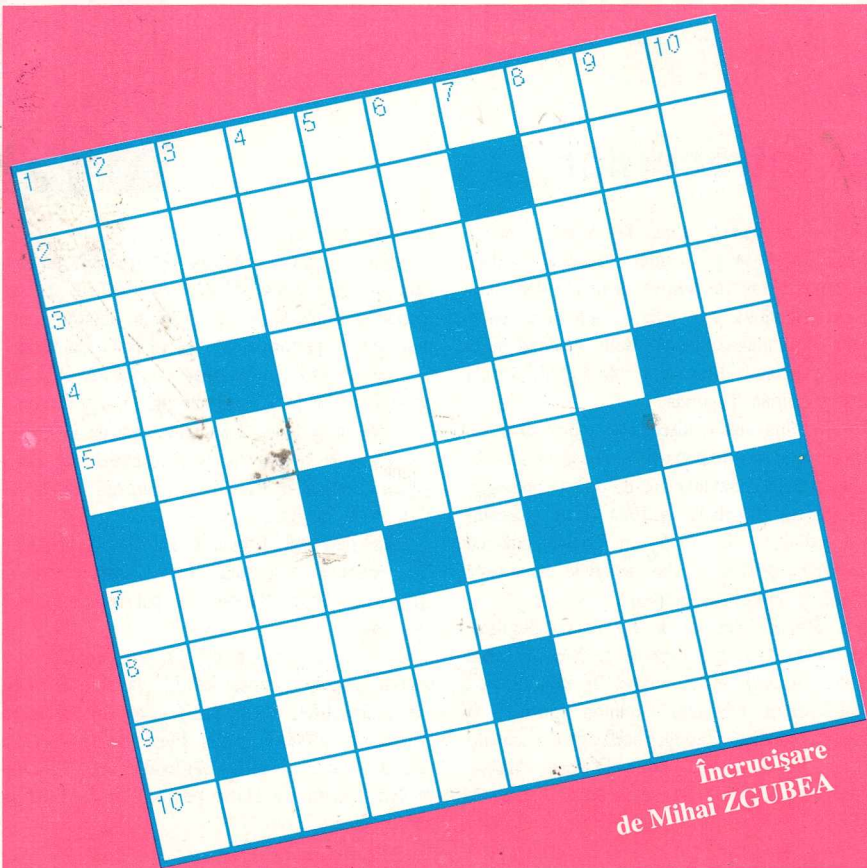
Alina Stoica și Dana Carțeanu la **gimnastică ritmică**, Adrian Toader la **pentatlon modern** și, în premieră pentru sportul românesc, Horia Ispas la **yachting** (clasa Laser), având ca obiectiv chiar medalia de aur - sunt alte câteva nume care completează delegația noastră.

În încheiere, să amintim că obiectivul pe care **Comitetul Olimpic Român** și l-a propus constă în câștigarea a 10-20 medalii (din care 3-5 de aur), ceea ce ar însemna clasarea României între primele 10-15 țări ale lumii.

Pagini realizate de
POMPILIU L. DUMITRESCU

31

FLORI DE STIL

ORIZONTAL: 1) I se acordă onoare la nuntă. 2) Îți încurcă socotelile – Petrecere în lumea bună. 3) Oameni sub pecetea tainei. 4) Aflate în vogă! – Încolțirea ierbii! – Unite prin sânge... sau interes (sg.). 5) Pleacă de la mare... urcând spre munte (pl.). 6) Ofertă neprotocolară – Sursă de nervi... la fasolea verde – Sete... în pustiu! 7) Locul figuranților la teatru – Plin de pete! 8) Trage din greu. 9) Botezat cu un nume de împrumut –

Au flori bătute. 10) Urâtă... dar prețioasă.
VERTICAL: 1) Monștru sacru – În deschiderea unei nocturne (pl.). 2) Forma primordială. 3) Bun pentru nepoți – Portbagaje auto! 4) Neamurile de la țară (sg.) – Fund de ochi. 5) Nu-i lipsită de imaginație – Influența Orientului asupra noastră. 6) Pune sângele în mișcare – Cui cald pentru pui. 7) Originea peștilor – Subansamblu de piese. 8) A renunța la aplicarea legii – Poartă ochelari... fără să vadă cu ei. 9) Ținute de frați – Bun la probele de rezistență. 10) Făcut să se simtă bine – Model de haină.

20 DE DIFERENȚE

PUBLICATIILE

Flacăra

Societate comercială înmatriculată la
Oficiul Registrului Comerțului București
sub nr. J. 40/5888/1991 din 04.07.991

Consiliul de Administrație:

Președinte - director general:

GEORGE ARION

Membri: Manuela Vasiliu Arion, Ion D. Goia,
Alexandru Păsărin

Director general-adjunct: ALEXANDRU PĂSĂRIN

Director difuzare: MANUELA VASILIU ARION

Director comercial: ION D. GOIA

Secretariat: Mihaela Caroline Mușat 222.33.31; 222.33.44; (2002)

Adresa: București, sectorul 1, Piața Presei Libere nr. 1,
cod 71341.

Telefoane: 223.15.10; 223.15.20; 223.15.30; 223.15.40,
223.15.12, 223.15.37, 223.15.44, cu interioarele din paranteze
Fax: 222.82.89

Cont lei - 40.72.30.110.496 BCR, sector 1, București

Cont valută - USD 47.21.6.16.0431.0 BCR, sector 1, București

- DM 47.21.3.10.0431.0 BCR, sector 1, București

Flacăra

Fondată în 1911 de C. Banu

Coordonare: TUDOR CĂLIN ZAROJANU

Secretar de redacție: CRINA GORGOL

■ REDACTORI - Alexandru Arion, Cătălin Mihuleac,

Liliana Petruș, Toma Roman jr.

■ FOTOREPORTERI - Petre Cojocariu, Florin Ioniță

■ CORECTURĂ - Pompiliu-Laurențiu Dumitrescu,

Angela Ștefănescu

■ COLABORATORI PERMANENȚI - Remus Andrei Ion,

Nicolae Ștefan

■ CORESPONDENȚI ÎN STRĂINĂTATE: Alexandru Graur

(Italia), Mihai Rusu (Germania), Emanuel Tănjală (SUA)

■ PUBLICITATE 222.68.05: Elena Popescu

REBUS

Redactor șef: MIHAI ZGUBEA

REBUSACHE

PARADA INTEGRAMELOR

Redactor șef: CONSTANTIN GRIGORE

Aurel Ștefan Alexandrescu, Dan Popa, Simona Păsărin,
Simona Simzianu; telefon: 2036.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ

222.67.38: MIHAELA ANGHEL, Nicoleta
Burtsea, Maria Călin, Violeta Dragomir,
Elena Șerban, Doru Vintilă

DIFUZARE 222.66.28: GABRIEL BUMB,

Maria Antonescu, Marian Badea, Cora Ciocanu, Florian
Ferezan, Marian Frunzeanu, Doru Iancu, Valerică Leon, Daniel
Nica, Marin Petraru, Marius Procopie, Nicolae Șerban

RESURSE UMANE: Adrian Boicescu

FINANCIAR-CONTABIL: VIORICA TUDOR, Elena Anghel,
Gabriela Ionescu, Florența Tudor

DOCUMENTARE: Liliana Olteanu

ADMINISTRATIV (2128): DAN MIRCEA POPA, Marian
Băicoianu; Liliana Crețu, Dumitru Țutoiu

Cititorii din străinătate se pot abona prin
Societatea Comercială "Publicațiile Flacăra" S.A.

Tipar realizat la:

**American Roumanian
Technology of Printing**

Preț: 2000 lei

romexpo

EXHIBITIONS CENTRE
BUCHAREST

1997

PROGRAMUL TÂRGURILOR ȘI EXPOZIȚIILOR INTERNAȚIONALE INTERNATIONAL FAIRS AND EXHIBITIONS PROGRAM

8. 04 - 11. 04

ROMMEDICA

7th edition

Expoziție internațională de echipamente și instrumente medicale
International exhibition of medical equipment and instruments

8. 04 - 11. 04

ROMPHARMA

7th edition

Expoziție internațională de medicamente pentru uz uman și veterinar
International exhibition of medicines for human and veterinary applications

8. 04 - 11. 04

ROMDENT

4th edition

Expoziție internațională de echipamente, materiale și tehnologii dentare
International exhibition of equipment, materials and technologies for dentistry

8. 04 - 11. 04

ROMOPTIK

3rd edition

Expoziție internațională de aparatură și instrumente optice
International exhibition for optical equipment and apparatus

8. 04 - 11. 04

ROMCONTROLA

7th edition

Expoziție internațională de aparatură și instrumente de control
International exhibition of testing tools and apparatus

8. 04 - 11. 04

ROMENVIROTEC

4th edition

Expoziție internațională de echipamente și tehnologii pentru protecția mediului
International exhibition of equipment and technologies for environment protection

8. 04 - 11. 04

ROMTHERM

3rd edition

Expoziție internațională pentru încălzire, răcire, condiționare a aerului și instalații termice
International exhibition of heating, cooling, air conditioning and insulating equipment

21. 04 - 25. 04

BITME

4th edition

Expoziție internațională pentru echipament și tehnologii pentru industria textilă
International exhibition of equipment and technologies for textile industry

5. 05 - 9. 05

CONSTRUCT EXPO *

4th edition

Expoziție internațională de tehnologii, echipamente, instalații, scule, dispozitive și materiale pentru construcții
International exhibition of technologies, equipment, installations, tools, fittings and materials for construction

6. 05 - 9. 05

EXPOCEMENT

3rd edition

Expoziție internațională de tehnologii și echipamente pentru industria cimentului
International exhibition for cement industry equipment

22. 05 - 28. 05

TIBCO *

14th edition

Târgul Internațional de Bunuri de Consum
Bucharest International Fair for Consumer Goods

4. 09 - 9. 09

BIFE-TIMB *

6th edition

Târgul internațional specializat de mobilă, ambalaje și echipamente pentru acestea, echipamente și SDV-uri pentru exploatarea forestieră și prelucrarea lemnului, sticlărie, ceramică și porțelan de menaj, decorațiuni interioare
International specialized fair of furniture, wood products, paper and cardboard, machinery installations and tools for forest exploitation and wood processing, household glassware and porcelainware, interior decorations

16. 09 - 21. 09

ROMHOTEL-TOURISM *

5th edition

Expoziție internațională de echipamente, materiale și mobilier pentru hoteluri, restaurante și comunități, echipamente și servicii pentru turism
International exhibition of equipment, materials and furniture for hotels, restaurants, casinos and communities, equipment and tourism services

17. 09 - 23. 09

AUTO-EXPO *

2nd edition

Expoziție internațională de autovehicule, piese de schimb și accesorii
International exhibition for motor-vehicles, spare parts and accessories

14. 10 - 19. 10

TIB *

23rd edition

Târgul Internațional București (târg tehnic)
Bucharest International Fair (technical fair)

14. 10 - 19. 10

EXPO-PETRO-GAS *

1st edition

Expoziție internațională de utilaje, echipamente și tehnologii pentru extracția și prelucrarea țițeiului, petrolului și a gazelor naturale
International exhibition of machinery, equipment and technologies for crude-oil, petroleum and gas extraction and processing

28. 10 - 30. 10

INFO BUSINESS BUCHAREST

3rd edition

Expoziție internațională de informații economice
International exhibition of business information

28. 10 - 1. 11

INVENTIKA *

1st edition

Expoziție internațională de invenții, cercetare științifică și tehnologii noi
International exhibition of inventions, scientific research and new technologies

31. 10 - 4. 11

INDAGRA *

2nd edition

Expoziție internațională de echipamente și produse din domeniul agriculturii, zootehniei și alimentației
International exhibition for equipment and products in the fields of agriculture, animal husbandry and foods

31. 10 - 4. 11

VIN EXPO *

1st edition

Expoziție internațională de vinuri, băuturi alcoolice și nealcoolice
International exhibition of wines, alcoholic and non-alcoholic drinks

14. 11 - 17. 11

CADEAUX *

2nd edition

Expoziție internațională de cadouri și suveniruri
International exhibition of gifts and souvenirs

14. 11 - 17. 11

COSMETICS-BEAUTY HAIR *

3rd edition

Salon internațional de produse cosmetice, înfrumusețare, podoabe și coafură
International show for cosmetic products, embellishment, ornaments and hairdressing

Notă: * - Târguri și expoziții organizate integral de ROMEXPO s.ă
NOTE: * - Fairs and Exhibitions organized entirely by ROMEXPO s.ă

BUCHAREST - ROMANIA, 65-67, Mărăști Blvd.,

P.O. Box: 32-3, Phone: (40)-1-223 11 60; 223 11 61;

Fax: (40)-1-312 84 00; 222 61 69; Telex: 11 108 tib-r,

Cable: TIB-R București

romexpo

Datele și localizările din acest program se pot modifica în cursul anului. Pentru informații actualizate sau detalii, vă rugăm să ne contactați la adresa de mai sus.
Dates and venues on this program may be modified during the course of the year.
For further information or details, please contact us at the address above.

**Asigurarea Românească -
ASIROM își anunță partenerii
de afaceri că noul său sediu
principal este în
Bulevardul Carol I
nr. 31-33, BUCUREȘTI**

- ASIROM, un partener de afaceri puternic și sigur, prin:
- ✓ cel mai mare număr de asigurați - peste 10 milioane;
 - ✓ cea mai mare cifră de afaceri - peste 217 miliarde lei;
 - ✓ cele mai mari capitaluri proprii - peste 144 miliarde lei;
 - ✓ cel mai mare volum de plăți către clienții săi - peste 81 miliarde lei;
 - ✓ cea mai întinsă rețea de reprezentanțe teritoriale în întreaga țară.